

vergadering **35**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 17 mei 2017

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
ACTUELE VRAAG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekenning van de projectsubsidies en beurzen voor de tweede ronde van 2017 in het kader van het Kunstendecreet	4
ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het grote aantal oproepen dat niet kan worden beantwoord door de jongerentelefoon Awel	7
ACTUELE VRAAG van Renaat Landuyt aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de bevoegdheid van de deelstaten met betrekking tot kunstdiefstallen en de opmaak van een databank voor gestolen kunst	11
ACTUELE VRAAG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de onderfinanciering van het basisonderwijs	
ACTUELE VRAAG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het onderzoek van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen naar de werkmiddelen in het basisonderwijs	14
ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over een korting op de onroerende voorheffing op maat van diverse gezinsvormen	19
ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het vertrek van cargomaatschappijen uit Zaventem door de strengere toepassing van de Brusselse geluidsnormen	24
ACTUELE VRAAG van Dirk de Kort aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de impact van de gedeeltelijke vernietiging van het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen' op de verdere ontwikkeling van de Antwerpse haven	28
ACTUELE VRAAG van Lode Ceyssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over applicaties ter bevordering van de verkeersveiligheid van jonge bestuurders	30
ACTUELE VRAAG van Annick De Ridder aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het bereikte akkoord met het loodswezen	32
ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over dringende maatregelen om de veiligheid van fietsoversteekplaatsen op gewestwegen te verhogen	35
ACTUELE VRAAG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de recente cyberaanval op bedrijven en overheidsinstellingen	39

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de garanties voor een goede werking van het Vlaams omgevingsloket voor alle gemeenten vanaf 1 juni 2017	43
ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de Limburgse Noord-Zuidverbinding	
ACTUELE VRAAG van Lies Jans aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een nieuw tracé voor een vlotte ontsluiting van Limburg na de vernietiging door de Raad van State van het MER en het GRUP voor de Limburgse Noord-Zuidverbinding	47
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	51

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Peter Van Rompuy

– *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Bert Maertens: ambtsverplichtingen;

Karin Brouwers, Bart Caron, Rik Daems, Herman De Croo, Ingeborg De Meulemeester, Bart Dochy, Jelle Engelbosch, Danielle Godderis-T'Jonck, Ward Kennes, Jan Peumans, Els Robeyns, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Chris Janssens: familieverbindingen;

Steve Vandenberghe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 60/28)

ACTUELE VRAAG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekenning van de projectsubsidies en beurzen voor de tweede ronde van 2017 in het kader van het Kunstendecreet

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, beste cultuurliefhebbers, afgelopen vrijdag hebt u projectsubsidies verdeeld voor de tweede ronde van 2017 in het kader van het Kunstendecreet.

Ik geef even een paar cijfers. Er waren 336 aanvragen. Als we die optellen met de bedragen erbij, komen we aan een totaalbedrag van ongeveer 9 miljoen euro. Finaal hebt u 91 beurzen of projecten ondersteund voor een bedrag van bijna 2,2 miljoen euro.

De 91 die werden gehonoreerd, kunnen we als volgt opdelen: 1500 euro voor 36 korte beurzen; 175.000 euro voor 6 meerjarige beurzen; 679.000 euro voor 23 projecten van kunstenaars; en 980.000 euro voor 26 projecten van organisaties. Opvallend in deze ronde is wel dat u, in tegenstelling tot de vorige ronde, slechts één negatief advies naast u hebt neergelegd, met name voor de organisatie Bloet van de heer Decorte.

Minister, welke lijn hebt u gehanteerd bij het toekennen van de projectsubsidies en beurzen voor de tweede ronde van 2017?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Collega's, zoals gewoonlijk – en u zult dat niet tegenspreken, neem ik aan – probeer ik mij toch vooral te aligneren op de adviezen

van de beoordelingscommissie. Dat is duidelijk het uitgangspunt. De uitzonderingen daarop zijn vrij weinig talrijk.

Wat zijn de regels die de adviescommissie zelf hanteert? Zoals u weet, is het budget in principe nogal open. Daarmee bedoel ik dat er geen voorafnames van budgetten zijn voor bepaalde kunstdisciplines of dergelijke meer. Iedereen heeft wel een kans, een eerlijke kans om de projectsubsidie binnen te rijven, zelfs al weet ik dat de vraag altijd groter is dan het aanbod. Het is ook zo dat men in principe enkel een subsidie kan krijgen wanneer men een voldoende haalt. Dat is ook een uitgangspunt. Verder heeft er zich een praktijk geïnstalleerd waarbij voor organisaties en projecten men 'zeer goed' voor artistiek moet halen, en voor individuele kunstenaars – u hebt ook verwezen naar beurzen voor individuele kunstenaars – geef ik ook 'zeer goed' en 'goed' de mogelijkheid tot subsidie. Waarom doe ik dat? Omdat in de structurele verdeling van de subsidies om de vijf jaar, de facto alleen organisaties aan bod komen. Ik vind dus dat individuele kunstenaars – ik durf het geen voorkeursbehandeling te noemen – laat ons zeggen, een iets grotere kans moeten krijgen om op die manier tijdens de projectsubsidies ook aan bod te komen. Dat is het kader.

Het kader is daarnaast ook dat ik de hoeder ben van het kunstenlandschap in zijn volledigheid, zowel geografisch als voor kunstendisciplines. Wanneer het in bepaalde gevallen nodig is of lijkt, kan ik het kunstenlandschap vervolledigen. In die zin kan ik gemotiveerd afwijken van het advies van de commissie. Ik heb dat bij de vorige ronde gedaan. Ik heb dat in deze ronde, op 1 advies van de 91 na, niet gedaan. Ik sluit niet uit dat het bij volgende rondes nog gebeurt, maar het zal geen systematisch gegeven worden.

Ook vanuit de musicalsector, om maar een voorbeeld te geven, laat men zich horen. Ik heb binnenkort nog een aantal gesprekken – dan heb ik het meer over de kleinschalige musical – om te kijken wat er mogelijk is. Ik geef u maar één voorbeeld. Dat het kunstenlandschap in grote mate volledig is, zelfs al is het nooit perfect, daarover ben ik het wel met u eens.

De heer Meremans vroeg ook nog naar de afwijking. Ik heb inderdaad het gezelschap van de heer Decorte en mevrouw Vinks, Bloet genaamd, ook willen honoreren, ook om de bijzondere reden, naast een aantal artistieke elementen die goed waren, dat zij als zeer kleine organisatie van grote flexibiliteit getuigen door in te tekenen op de aanvullende financiering. Dan wil ik hen een bepaalde kans niet onzeggen om dat te doen. Dat is mijn afweging, waar ik ook de volle verantwoordelijkheid voor neem. Maar zoals u ziet, zijn er negentig adviezen gevolgd en één niet. Dat is een duidelijke verhouding.

Marius Meremans (N-VA): Minister, ik heb toch een aantal kritische bedenkingen. U geeft mij uw lijn weer, maar ik vind dat die lijn de laatste tijd nogal grillig is. Bij de structurele ronde van het Kunstendecreet hebt u bijna rigoreus de adviezen gevolgd. In de eerste ronde van de projectsubsidies zien we dat er nogal wat initiatieven werden opgevist, initiatieven die eigenlijk artistiek zelfs onvoldoende hadden, ook zakelijk nipt of nipt onvoldoende. Nu is het weer anders. In de tweede ronde heb je voor de beurzen voor niet zakelijk maar enkel artistiek goed. Maar voor de projectbeurzen voor kunstenaars en organisaties moet het nu plotseling artistiek zeer goed zijn en zakelijk zeer goed. *(Opmerkingen van minister Sven Gatz)*

Jawel, ik heb de cijfers hier bij. Met andere woorden: voor hen ligt de lat nu plotseling superhoog, wat een verschil is met de vorige keer. U maakt inderdaad een uitzondering voor de organisatie Bloet van de heer Decorte. Die heeft artistiek goed naar zakelijk onvoldoende. Het probleem is volgens mij dat u na de eerste ronde aan die organisaties hebt gezegd dat ze nog kansen zouden krijgen in de

volgende rondes. Ik weet dat die organisatie en ook nog andere een paar keer in de media zijn geweest. Het mag niet zo zijn dat wat in de media komt, automatisch een subsidietoezegging zou krijgen. Ik ga wat kort door de bocht, maar het is toch een beetje mijn bezorgdheid. Mijn vraag is: wat moeten andere organisaties denken die zakelijk wel hun huishouden op orde hebben? Wat gaat het dan de volgende keer zijn? Wat zal het volgende criterium zijn? Ik mis die lijn toch wel.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Voorzitter, het gebeurt bijna nooit dat ik het eens ben met collega Meremans, maar in dezen moet ik hem wel gelijk geven. Minister, er bestaat toch wel een grilligheid als je gaat kijken naar de verschillende projectrondes en de manier waarop u beslissingen neemt. Dat is niet eenduidig. Ik kan mij voorstellen dat dat ontmoedigend is voor de beoordelingscommissies die in eer en geweten proberen hun werk te doen. Ik kan mij ook voorstellen dat jonge kunstenaars die een dossier indienen dat artistiek zeer goed scoort, ook ontmoedigd worden om nog dossiers in te dienen. Dat werkt demotiverend.

Minister, u hebt al verschillende keren aangekondigd dat er een evaluatie komt van het Kunstendecreet. Ik hoop dat in die evaluatie de manier waarop de minister beslissingen neemt in de verschillende projectsubsidierondes, ook wordt meegenomen. Wanneer mogen we die evaluatie verwachten?

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Het leven is grillig en de kunst waarschijnlijk nog grilliger. Ik heb dus niet zo'n groot probleem met het woord 'grillig'. Ik vind het vooral heel goed dat we erin geslaagd zijn om 2,2 miljoen euro extra naar de projectsubsidies te laten vloeien, waardoor er inderdaad wordt ingezet op vernieuwing. Ik hoop dat we in de toekomst verder kunnen evolueren naar echt inzetten op vernieuwing, ook in die structurele subsidies waarbij u ervoor hebt gekozen om dit te laten afhangen van de mate waarin men jonge kunstenaars ondersteunt. Dat heeft niets met grilligheid te maken, maar het heeft te maken met op welke manier je naar de toekomst kijkt en op welke manier je die toekomst wilt ondersteunen. De manier waarop we dat vandaag doen, gaat de goede richting uit. Ik hoop dat we naast die 2,2 miljoen euro die we er al bij gekregen hebben, er in de toekomst verder aan zullen werken.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, bij afwezigheid van de heer Caron zult u het met mij moeten stellen. Cultuur is voor mij een oude, maar ook springlevende liefde. Ik kom dan ook graag nog eens terug op het terrein waarop ik zelf ooit actief ben geweest.

Mijnheer Meremans, ik moet u op dit vlak gelijk geven. Ik vind het behoorlijk grillig. Ditmaal is de lat zeer hoog gelegd. Zowel artistiek als zakelijk moet de beoordeling zeer goed zijn. Dat levert een tweetal problemen op.

Blijkbaar beschikken heel wat mensen die in de adviescommissies zetelen, niet over de sleutel. Eigenlijk heeft enkel de administratie met betrekking tot het zakelijk aspect de sleutel in handen. Als dit niet als zeer goed wordt beoordeeld, kan de administratie beslissen wie al dan niet voor subsidie in aanmerking komt.

Minister, ik ken het gezelschap Bloet. U hebt misschien goede redenen om dit eruit te halen. U gaat hiermee natuurlijk wel voorbij aan negentig organisaties die een betere score hebben gehaald. Ik mis enigszins een continuïteit. Kunt u nog eens duidelijk maken of u de adviescommissie niet bent voorbijgesneld? Was het niet raadzamer geweest die negentig andere projecten ook nog te bekijken?

Minister Sven Gatz: Hoe kan ik de adviezen van de adviescommissies en beoordelingscommissies naast me neerleggen? Wat negentig dossiers betreft, volg ik de adviezen. In één geval doe ik dat niet. Ik heb me er echter bij neergelegd dat er altijd kritiek zal zijn als subsidies worden verdeeld. Ofwel volg ik de adviezen te veel, ofwel volg ik de adviezen te weinig.

Mijnheer Meremans, ik heb daarnet al de principes aangehaald. Er zijn wel degelijk een aantal richtlijnen.

Mijnheer De Gucht, ik dank u voor het in herinnering brengen van de stijging van de middelen. Dat is toch ook belangrijk. We kunnen meer kunstenaars en projecten honoreren.

Is alles dan perfect? Bepaalde zaken kunnen zeker en vast beter. Om die reden wordt de procedure voorbereid om het Kunstendecreet te evalueren. In hoofdzaak gaat het om werkingssubsidies, maar dit geldt ook voor de projectsubsidies. Wat mij betreft, kan dit zeker worden onderzocht. Ik ga ervan uit dat ik in het begin van het najaar naar het Vlaams Parlement zal kunnen komen om verbeteringen aan te brengen.

We mogen ons echter niet vergissen. Ook nadien zullen er nog vragen worden gesteld over de verdeling van de subsidies. Op dat vlak bestaat de perfectie niet. Dit geldt ook voor de rondes waarin ik meer afwijk dan in deze ronde en de beoordelingscommissies in de allergrootste mate volg.

Marius Meremans (N-VA): Minister, eerst en vooral is er het primaat van de politiek. Het is uw recht af te wijken. Op zich heb ik daar geen probleem mee. Ik heb u echter altijd verteld dat we dit in het oog zullen houden en dat we kritiek op afwijkingen kunnen leveren. U kunt afwijken, maar hier zie ik een patroon waar ik niet uit wijs geraak. Indien u binnen het kunstenlandschap naar een draagvlak wilt gaan, moeten er bepaalde lijnen zijn. Indien iedereen weet hoe de beoordeling verloopt, kan iedereen zich daaraan houden. Dit mag niet gebeuren op basis van ad-hoccriteria. Ik heb u net horen verklaren dat tijdens de derde ronde waarschijnlijk weer andere criteria of normen zullen worden gebruikt. Ik vind dat gevaarlijk. We zullen dit nader bekijken tijdens de evaluatie van het Kunstendecreet. Dit zijn een aantal aandachtspunten die ik namens mijn partij naar voren wil brengen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het grote aantal oproepen dat niet kan worden beantwoord door de jongerentelefoon Awel

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, Awel is de vroegere Kinder- en jongerentelefoon en fungeert als een aanspreekpunt waar kinderen en jongeren met allerlei vragen over allerlei thema's terecht kunnen. Ze kunnen er elke werkdag terecht van 16 uur tot 22 uur.

Awel is ondertussen zeer goed bekend bij kinderen en jongeren. Het is zelfs zo bekend dat er zo veel naar Awel wordt gebeld en gemaïld dat niet langer alle oproepen beantwoord geraken. Deze ochtend konden we lezen dat niet minder dan een op acht oproepen eigenlijk niet kan worden beantwoord. Die mensen krijgen dan niet meer dan een bezettoon te horen en moeten gewoon proberen terug te bellen tot ze bij Awel terecht kunnen.

Ik vind dit een frappant aantal. Op een totaal van bijna 35.000 contacten per jaar ligt het immers zeer hoog. Die contacten worden verzorgd door enkele

professionele krachten, maar vooral door vrijwilligers. En ik wil toch wel zeggen: de vrijwilligers die mee die oproepwijze van Awel bemannen, zijn bijna met 300.

Men slaagt er dus niet in – zelfs niet bijna – om de oproepen te beantwoorden.

Minister, ik weet dat de landelijke jeugdorganisaties recent beleidsplannen hebben ingediend en dat heel die procedure bezig is. Ik wil daar absoluut niet in interfereren of vragen over stellen. Dat moet zijn gang gaan, vanzelfsprekend. Maar dat cijfer van maar een op acht frappeerde mij toch wel. Het lijkt mij belangrijk dat de vragen van kinderen en jongeren kunnen worden beantwoord.

Minister, wat is uw reactie op die cijfers? Op welke manier zult u initiatief nemen om toch een heel laagdrempelig aanspreekpunt voor kinderen en jongeren te garanderen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Schryvers, ik deel zeker de tonaliteit van uw vraag. Ik wil ook mijn appreciatie uitdrukken voor de manier waarop Awel zijn werk probeert te doen.

Ik heb begrepen dat zij vanochtend hebben aangekondigd dat zij, in de zoektocht naar vrijwilligers, een tandje bij willen steken, zoals dat heet. Mijn allergrootste respect daarvoor. We proberen ook – dat weet u – vanuit de Vlaamse Regering, minister-president Bourgeois en ik, dat gecoördineerd vrijwilligersbeleid op die manier te ondersteunen dat het voor hen ook wat makkelijker zou moeten worden.

Maar daarmee is de kous nog niet af. We hebben gezien in de cijfers dat te veel kinderen moeten wachten om in contact te komen en een antwoord te krijgen op hun vraag.

Het scherpste cijfer dat u hebt aangegeven, klopt voor het telefonische aspect. Gelukkig zijn er nog andere manieren om Awel te bereiken, via allerlei apps of online, via e-mail en dergelijke. En dan komt er gelukkig een iets beter beeld, maar niet goed genoeg. Er worden te weinig vragen onmiddellijk beantwoord, ondanks de grote equipe van mensen, en dan vooral van vrijwilligers – het is een indrukwekkend aantal – om daaraan tegemoet te komen.

Op dit ogenblik heeft de organisatie een bepaald budget. En u weet, zolang deze beleidsperiode loopt – dus nog een jaar of in elk geval een aantal maanden – kan ik daar niet op ingrijpen. Maar zij hebben inderdaad een nieuw beleidsplan ingediend voor de volgende beleidsperiode. Dat is nu in tegensprekelijke procedure met de administratie. Ik kan u daar toch wel het goede nieuws meegeven dat het voorlopige advies aan de administratie zeker positief is, ook wat de beoordelingscommissie betreft, om het budget van deze organisatie te verhogen met een percentage dat in verhouding staat tot het percentage van de stijging van de vragen van kinderen en jongeren in het algemeen.

Een, ik ga ervan uit dat hun crowdfundingactie om extra vrijwilligers te kunnen opleiden en vormen, wel wat zoden aan de dijk kan zetten.

Twee, ik ga ervan uit dat de verhoging van de subsidies binnen enkele maanden mogelijk moet zijn. Ik wil ook nog andere mogelijkheden bekijken, maar die liggen momenteel niet zo voor de hand.

Maar ik denk dat er een aantal perspectieven zijn waarmee we hun als organisatie, en ook alle kinderen en jongeren die vragen hebben, toch wel soelaas kunnen geven.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik deel alleszins de bekommernis dat kinderen en jongeren een aanspreekpunt hebben. Ze vinden er goed hun weg naartoe, dat bewijzen de cijfers.

Waarom ik de vraag zeker stel, minister, is omdat, als je de analyse maakt van het aantal oproepen naar Awel, toch wel een heel groot aantal van die oproepen gebeurt over de relatie met ouders, pestgedrag, enzovoort. 17 procent gaat over de relatie tot ouders, 10 procent over niet goed in zijn vel zitten, 9 procent over ruzie met vrienden, 7 procent over angst en spanning en 6 procent over zelfdodingsgedachten. Alles bij elkaar gaat een heel groot gedeelte van die oproepen niet over een gewone informatieve vraag, maar over jongeren die mogelijk toch wel met een groot probleem zitten. Het is dan ook belangrijk dat zij wel ergens terecht kunnen.

Misschien kunt u – en dat is mijn vraag aan u – afspraken maken met betrekking tot een doorverwijzing of het opnemen van contact, om te vermijden dat jongeren zomaar op een bezettoon botsen? Zo kunnen de jongeren die, ondanks het feit dat er misschien – en hopelijk – uitbreiding zal zijn van het aantal vrijwilligers en dus van de bereikbaarheid, toch niet meteen Awel kunnen bereiken, op een of andere manier verder worden geholpen.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Er is een recent advies van de Vlaamse Jeugdraad, van begin deze maand, over het psychische welzijn van jongeren. Een van de punten was de toegang tot die chatlijnen en die telefoonlijnen. Het is eigenlijk onaanvaardbaar dat jongeren die met een hulpvraag zitten en die hulp gaan zoeken, een bezettoon krijgen of dagen moeten wachten op het antwoord op een mail. Ik steun dan ook de campagne van Awel 'Ik geef tijd', om extra middelen in te zamelen voor al die vrijwilligers. Maar eigenlijk kan het toch niet dat jongeren met een hulpvraag die op zoek zijn naar een antwoord, afhankelijk zijn van fundraising om al dan niet een bezettoon te krijgen als ze die hulp zoeken.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Als het over jongerenwelzijn gaat, hebben we het er in de commissie Welzijn heel vaak over – mevrouw Schryvers ook – dat we meer moeten inzetten op preventie en vroegdetectie. Dat is wat Awel doet. Awel gaat heel snel en heel laagdrempelig met jongeren aan de slag. Dat is een plekje waar ze terecht kunnen, zoals uit de cijfers blijkt, als ze problemen hebben met hun ouders, met vrienden, met verliefdheid, maar ook met zich somber voelen, zelfmoordgevoelens, depressie. Dat is de eerste lijn die we aanbieden aan jongeren. Als zij letterlijk niet gehoord worden en op die bezettoon botsen, dan missen we een kans, want dat probleem van de jongeren zal niet weggaan. De kans is heel groot dat het zelfs erger wordt.

Ik hoor u zeggen, minister, dat u hun een warm hart toedraagt. Dat delen wij. Ik hoor u ook zeggen dat u budget wilt vrijmaken voor de volgende periode. Dat is zeer positief. Maar ik hoor u ook zeggen dat dat budget pas kan worden vrijgemaakt over enkele maanden, omdat we met een aantal administratieve regels en procedures zitten. Dan wil ik u toch vragen of er geen manier is om te vermijden dat we nu nog enkele maanden moeten overbruggen, terwijl u nu al weet dat u bereid bent er extra op in te zetten, om dat toch nu al te doen en nu al engagementen aan te gaan. Want iedere euro die u hier uitgeeft, garandeer ik u dat minister Vandeuren die op zijn budget zal besparen door latere, verdere problemen met jongeren niet te moeten aanpakken.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, ik heb u vorig jaar ook ondervraagd over het stijgend aantal oproepen bij de vzw Awel. We hebben daar toen ook

over van gedachten gewisseld. Ik wil eerst en vooral nog eens het vele en goede werk van alle vrijwilligers benadrukken die zich bij Awel inzetten. Dat mag toch ook wel echt eens onderstreept worden.

Natuurlijk zit Awel bij een decretaal kader. Op zich vinden wij dat ook geen slechte zaak dat er ook gekeken wordt naar hoe een dergelijke organisatie bijkomende middelen kan aantrekken. Maar het blijft wel een zeer grote bezorgdheid die leeft bij de organisatie.

Minister, Awel zou ook een niet onbelangrijke plaats krijgen binnen het aangekondigde unieke en eenduidige communicatieplatform, maar we stellen vast dat dat proces slechts mondjesmaat vooruitgang boekt. Op welke wijze wordt er in dit toekomstige communicatieplatform rekening gehouden met de signalen van de overbevraging van Awel?

Minister Sven Gatz: Ik dacht ook op die laatste vraagstelling in te gaan. Dat is een pertinente vraag. Ik zeg niet dat we met het installeren van een performant en goed werkend communicatieplatform voor de jeugd de problematiek van Awel helemaal zullen kunnen oplossen, maar het zou toch wel wat verlichting kunnen brengen. Daar zitten we nu in de laatste fase, alvorens daar met de regering een beslissing over te nemen met welke partner we gaan werken.

Ik moet ootmoedig toegeven dat de weg naar dat communicatieplatform niet supersnel verlopen is. Dat klopt. Daar kan ik misschien op korte termijn al wel een aantal bijkomende antwoorden op geven, zodat we niet alleen maar moeten wachten tot de inwerkingtreding van de volgende beleidsperiode in 2018.

Daarnaast is het natuurlijk zonneklaar, ook voor degenen die mij de vraag gesteld hebben – en ik heb u goed gehoord, want ik ga u zeker niet tegenspreken met betrekking tot de bezorgdheden – dat ik decretaal natuurlijk niet kan inbreken in een lopende beleidstermijn in decreten die u zelf goedgekeurd hebt. Ik denk dat het niet wenselijk is om dat te doen, omdat we anders elke week – zie ook varianten op het vorige debat – vragen kunnen krijgen waarom een decreet gevolgd wordt en waarom ervan wordt afgeweken. Dat is een ongemakkelijke administratieve, maar ook juridische situatie. Dat weet ik.

Ik wil met betrekking tot het communicatieplatform bekijken of er op korte termijn misschien toch een aantal hulplijnen, letterlijk en figuurlijk, bij kunnen komen. Maar verder ga ik daar eerlijk in zijn: ik zal de bijkomende middelen op advies van de administratie maar kunnen vrijmaken in 2018.

Ik denk dat we ons voor de rest, los van de taak die collega Vandeurzen en ik hebben om die vragen van die jongeren te kunnen beantwoorden en in goede banen te leiden, met zijn allen wel eens moeten afvragen waarom dat aantal vragen zo geweldig stijgt.

Daarmee heb ik geen antwoord gegeven, maar een goede zaak is dat natuurlijk niet, dit bij wijze van beschouwing.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, wat dat laatste betreft, zijn er natuurlijk verschillende facetten. Enerzijds denk ik dat we het allemaal goed vinden dat er een heel laagdrempelig aanspreekpunt is voor kinderen en jongeren en dat kinderen en jongeren dat steeds meer leren kennen. Dat is positief. Anderzijds moeten we er dan ook voor zorgen dat het voldoende toegankelijk en bereikbaar is zodat jongeren ook antwoorden krijgen op de vragen die ze hebben.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Renaat Landuyt aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de bevoegdheid van de deelstaten met betrekking tot kunstdiefstallen en de opmaak van een databank voor gestolen kunst

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp.a): Naar verluidt was er enige twijfel over het actuele karakter van mijn vraag, wat eigenlijk een beetje typerend is voor de situatie. Er is in de kunstwereld een stijgende ongerustheid over de aanpak van diefstal van kunst door ons land.

Wat is het probleem? Enerzijds doen de musea zoals in Brugge alles om onze kunst zo goed mogelijk te beschermen. We doen inspanningen om kunst te verwerven, maar we stellen vast dat men vanuit de federale bevoegdheid, op zijn minst wat de politie betreft, kunstdiefstal beschouwt als een gewone diefstal. In de parlementaire werkzaamheden van het federale parlement kan men lezen dat de minister van Binnenlandse Zaken een diefstal een diefstal vindt. Het probleem met kunstdiefstal is dat het gaat over het beschermen van de kunst van een bepaald land, het beschermen van het erfgoed. Het is o zo belangrijk voor de internationale verhoudingen maar ook voor de eigen kunst dat men weet wat gestolen kunst is, dat men daar een overzicht van heeft en dat men niet de indruk creëert dat België het vrije terrein is voor die illegale kunsthandel.

Naar aanleiding van een kleine herstructurering binnen de Federale Politie waarbij een cel wordt afgeschaft – twee mensen moeten op een andere manier werken en men verzamelt niet langer deze kennis over kunst op het federale niveau – wil ik u vragen wat u doet ten opzichte van een minister van Binnenlandse Zaken en een minister van Justitie die het signaal geven dat kunstdiefstal niet belangrijk is. Zijn er geen mogelijkheden om vanuit onze bevoegdheid, vanuit Vlaanderen, zelf beschermend op te treden? In naam van de wereld van de musea en kunstinstellingen wil ik u vragen om hier effectief ofwel het ene ofwel het andere te doen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Landuyt, ik heb net als u enkele maanden geleden vastgesteld dat het plan van de Federale Regering om de kunstcel binnen de Federale Politie af te bouwen, gelukkig niet helemaal is gerealiseerd. Het was, zoals u zei, geen grote cel, er waren twee mensen in actief. Er is op dit moment nog altijd een persoon die zich daarmee kan bezighouden. In de databank Artist wordt alle gestolen of illegaal verhandelde kunst bijgehouden. Met andere woorden, er is wel degelijk nog altijd een activiteit op federaal vlak, en dat is ook goed omdat er in toenemende mate een link lijkt te bestaan tussen financiering van terrorisme en illegale kunstverkoop. In die zin is het dus niet zomaar een perifeer fenomeen.

De rol van de Vlaamse Gemeenschap daarin is natuurlijk beperkt. Wij willen wel in het kader van werkgroepen die er ook zijn voor andere zaken zoals roofkunst en dergelijke meer, knowhow ter beschikking stellen, maar de Vlaamse Gemeenschap is natuurlijk niet de eerste partner wanneer het gaat over misdaadpreventie of misdaadbestrijding. Het is normaal dat het zwaartepunt absoluut binnen de Federale Politie en binnen haar samenwerkingsverbanden met Interpol blijft liggen. Mensen van onze administratie kunnen zeker mee in werkgroepen zitten om bepaalde problemen mee in kaart te brengen en op te lossen. Wanneer het echter gaat over misdaadbestrijding, dan heeft ieder in dit land zijn verantwoordelijkheid, en dit is een federale bevoegdheid.

Renaat Landuyt (sp.a): Ik zal even reageren op het gevaar af dat de fractieleider van de N-VA wakker wordt. Hier botsen we op een van onze typische bezorgdheden. Mijn zorg is dat als je antwoordt dat de federale overheid

verantwoordelijk is voor het stellen van de prioriteiten in wat ze wel en niet belangrijk vindt, we dan we als Vlaamse overheid een probleem hebben. In het licht van wat nu mogelijk is, is het onze plicht om via de Vlaamse Regering aan de Federale Regering te zeggen wat belangrijk is inzake strafvervolging. Inzake strafvervolging is het hier belangrijk dat onze kunst, waar wij de hoeder van zijn op het Vlaamse niveau, ook wordt beschermd op het federale niveau. Daarvoor bestaat een techniek: de Vlaamse Regering kan eisen dat men die prioriteiten ernstig neemt.

Nu zegt de federale overheid: 'Mannekes, we gaan zelf kiezen wat belangrijk is, en voor ons is kunst niet belangrijk.' Dit mag u niet laten passeren. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Deze actuele vraag is al verschillende keren aan bod gekomen, ook in de commissie. In de Senaat hebben we de mogelijkheid om vanuit de verschillende deelparlementen deel te nemen aan federale vraagstellingen. We hebben dat daar ook al naar voren gebracht.

Het is ongelooflijk belangrijk dat we zowel voor roofkunst, als voor de zogenaamde weeskunst – de roofkunst van de Tweede Wereldoorlog – een goede databank hebben en een goede opvolging bij de politiediensten op het federale niveau. Het is inderdaad een schande dat een cel waarin nog maar twee personen zaten, is opgedoekt. Als je weet dat terrorisme een van de prioriteiten is, en dat een groot deel van het terrorisme wordt gefinancierd door het te koop stellen van zaken die in die gebieden worden geroofd, dan is het not done dat een cel in ons land, het hart van Europa, wordt opgedoekt.

Het is heel belangrijk dat onze minister al een commissie heeft samengesteld met de verschillende ministers die daarvoor verantwoordelijk zijn, om er een oplossing voor te vinden. We hebben die vraag ook gesteld op het federale niveau om ervoor te zorgen dat er zo snel mogelijk opnieuw een dienst wordt gezet op de kunstroof in ons land.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Uiteraard staan wij honderd procent achter de bezorgdheden die u uit, mijnheer Landuyt. U hoeft ons niet te vertellen dat we een complex land zijn, maar justitie, binnenlandse zaken, veiligheid, terrorisme en ook uw bezorgdheid zijn federale materie.

De actualiteitswaarde van deze vraag was mij niet helemaal duidelijk. Een jaar geleden werd even geopperd – ik zeg wel: geopperd – om de kunstcel, die uit twee personen bestond, op te doeken, maar het is net door het overleg dat de gemeenschappen op het federale niveau hebben gevoerd, en dat duidelijk heeft gemaakt hoe belangrijk dat is, dat die kunstcel niet is opgedoekt. Daar gaan nog altijd mensen mee aan de slag, net omdat het probleem van terrorisme en criminaliteit wordt gelinkt met kunstroof.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Sabine de Bethune (CD&V): Ik wil de actuele vraag van collega Landuyt ondersteunen. Minister, er moet beter worden samengewerkt tussen de deelstaten en de federale overheid om ervoor te zorgen dat er een effectief beleid komt tegen kunstroof. Het is belangrijk dat de databank en die eenmanscel van de gerechtelijke politie, die al in embryo bestaat, worden bewaard.

Het was voordien immers sterker uitgebouwd, maar het is dus niet helemaal verloren gegaan. Dat wist ik niet. Dank u voor die informatie. We kijken uit naar

uw antwoord. We denken echter alvast dat het goed zou zijn, gezien het interfederale karakter, dat collega Coudyser ook heeft benadrukt, dat we hierover in de Senaat een informatieverlag zouden maken, om inzake de afstemming tussen de deelstaten en de federale overheid, die vandaag problematisch is, aanbevelingen voor betere afspraken te maken. Dat gaat over afspraken over een beter wettelijk kader, want niet alle internationale verdragen hebben hun implementatie gevonden in onze eigen federale en deelstatelijke wetgeving. Het gaat er ook om ons samen de vraag te stellen hoe justitie, politie en inlichtingendiensten kunstroof efficiënter kunnen aanpakken.

Het is gezegd door de collega's: het gaat over punctuele kunstroof, eventueel op bestelling van kunstliefhebbers, -verzamelaars en anderen, maar het gaat ook heel vaak over het op die manier financieren van terrorisme. Als we nu kijken naar wat de oorlog in Syrië met zich meebrengt, dan is er een echte, duidelijke link met illegale kunsthandel en kunstroof.

Minister Sven Gatz: Als overtuigd federalist, en dus per definitie iemand die in samenwerking gelooft, ben ik absoluut voor meer samenwerking tussen de gewesten en de gemeenschappen. Ik zei ook daarnet aan de heer Landuyt dat onze mensen wel degelijk ter beschikking staan, in werkende of wat mij betreft nog op te richten samenwerkingsverbanden en werkgroepen, om die problematiek van dichterbij te gaan bekijken, maar ik wil mijn betoog toch afsluiten met erop te wijzen dat de minister van Cultuur geen politieagent is. Met andere woorden, voor misdaadbestrijding hoeft u niet op mij te rekenen. Gelukkig misschien, zoals ik de heer Somers al zie zeggen.

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp.a): Dank u. Het is mijn stelling niet dat de minister van Cultuur minister van Politie, Binnenlandse Zaken of Justitie moet worden. Mijn stelling, en ik zeg dat al jaren, zeker na de huidige staatshervorming, is dat de prioriteiten inzake strafvervolging niet enkel door de Federale Regering worden bepaald. Die worden mede met de gewesten en de gemeenschappen bepaald. Daarvoor is er zelfs een minister aangeduid. In ons geval is dat de minister-president. Die moet zijn inspraak afdwingen met betrekking tot de prioriteiten die men stelt inzake vervolging en dus inzake politie-inzet. Ik ben evengoed een federalist, maar het gesprek moet wel van beide kanten komen. Mijn vraag is ingegeven door de bezorgdheid over kunst, en in Brugge hebben we een pak kunst te beschermen. We investeren enorm veel in beveiliging, maar onze musea worden samen met andere musea geconfronteerd met het feit dat dit nonchalant wordt behandeld inzake vervolging, inzake bijhouden wat er allemaal bezig is met Vlaamse en Europese kunst. Mijn vraag is dus dat u dat zou willen nakijken en bespreken met de minister-president, dat hij van zijn federale collega's een ernstig federaal systeem eist, dat hij vraagt dat men kunst ook federaal belangrijk zou vinden en dat dat wordt vertaald in het vervolgingsbeleid. Anderzijds, als zij het niet doen, moeten we er enigszins klaar voor zijn om onze eigen bestanden te maken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de onderfinanciering van het basisonderwijs

ACTUELE VRAAG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het onderzoek van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen naar de werkmiddelen in het basisonderwijs

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, gisteren trok het Katholiek Onderwijs aan de alarmbel in verband met de werkmiddelen voor onderwijs. Op zes jaar tijd zijn die werkmiddelen qua koopkracht met maar liefst 11 procent gedaald. Had een school in 2008-2009 nog 100 euro per kind die ze zou kunnen besteden, dan is dat nu, als je met de inflatie rekening houdt, nog slechts 89 euro. De gevolgen zijn ons ondertussen wel bekend. Kinderen gaan minder zwemmen in schoolverband. Scholen gaan minder naar het toneel. Leerkrachten kopen soms lesmateriaal aan uit eigen zak. Daar is een groot onderzoek over geweest. Dat gebeurt heel vaak. Schooldirecteurs en leerkrachten zijn ondertussen bijna professionele fondsenwervers geworden. Koekjes verkopen, barbecues, kaas-en-wijnnavonden: alles om ervoor te kunnen zorgen dat ze de rekening kunnen betalen.

Die rekening is soms hoog doordat de energiefactuur oploopt, en doordat er heel veel renovatiewerken nodig zijn in de schoolgebouwen. Dat betekent, minister, dat de toestand in het basisonderwijs toch wel dramatisch is.

Voor de kleuters is het nog erger. Die krijgen twee derden van de werkmiddelen van het lager onderwijs: nog eens 33 procent minder. Daarmee zitten wij stevig onder het internationale gemiddelde van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Dat is ook al onderzocht. Het basisonderwijs is dus ondergefinancierd.

Minister, in oktober 2016 antwoordde u nog op een vraag van mevrouw Gennez dat u in de 'komende weken' met een plan zou komen om de middelen van basis- of lager onderwijs en kleuteronderwijs gelijk te schakelen, en dat u met een plan voor het basisonderwijs zou komen. Minister, waar blijven die plannen en in hoeveel extra zult u voorzien om de werkmiddelen van het basisonderwijs op te trekken?

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): De nota van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen is door de voorgaande spreker toegelicht. Minister, die nota stelt een duidelijk dalende koopkracht vast, en grote verschillen tussen de niveaus. Katholiek Onderwijs Vlaanderen is beginnen te meten in 2008, zo blijkt uit het persbericht, omdat vanaf dan iedereen gelijk werd behandeld door de toenmalige regering van N-VA, Open Vld, CD&V en sp.a. Ik had liever gehad dat het één jaartje eerder in kaart was gebracht. Het is toch geen kleine krachttoer geweest van de Vlaamse overheid om de historische verschillen tussen enerzijds de werkmiddelen die wij gaven aan kinderen in het gemeenschapsonderwijs en anderzijds aan die in het gemeentelijk, provinciaal en vrij onderwijs dicht te fietsen. Dat had er misschien bij gemogen. Minister, deze kleine kanttekening wou ik daarbij maken.

Wat er ook niet bij staat, omdat het alleen maar over werkmiddelen gaat, is de ongelooflijke inspanning die wij de afgelopen jaren hebben geleverd voor infrastructuur. We hebben in Vlaanderen een ongelooflijke inspanning moeten doen om, door het stijgende aantal leerlingen, voldoende leerkrachten niet alleen te

vinden en te werven, maar ook om hun lonen te betalen. Wil dat nu zeggen dat wij vinden dat werkingsmiddelen onbelangrijk zijn? Neen. Maar ik vind dat de politieke en intellectuele eerlijkheid die in dit parlement meespeelt, vergt dat als we dergelijke nota's in het parlement bekijken, we het hele plaatje moeten bekijken.

We geven in onze rijke regio terecht 11,3 miljard euro uit aan onderwijs. Als je daarop inzoomt, zie je dat die factuur voor de Vlamingen terecht hoog is, dat we daar terecht een hoge prioriteit aan geven. Maar het verbaasde me toch een beetje dat er alleen maar op werkingsmiddelen werd ingezoomd. Niemand kan de cijfers over de werkingsmiddelen ontkennen. Die zijn wat ze zijn. Ze zijn per kop, per leerling, achteruitgegaan.

Minister, wellicht hebt u zich toch ook een beetje verbaasd bij het lezen ervan. Wat is uw standpunt over deze analyse? Welk antwoord kunt u daarop geven aan ons parlement en aan het onderwijs in het algemeen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u, collega's, voor deze vraag. Mijnheer De Ro, u hebt een stukje van mijn antwoord al gegeven. Dat zal mijn antwoord dus iets korter maken.

Mevrouw Meuleman, het klopt dat ik hier een paar maanden geleden op dit spreekgestoelte heb gesteld, op vraag van mevrouw Gennez, dat er een plan voor het basisonderwijs zou komen. Vervolgens hebben we samengezeten met de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor). Zij hebben gezegd dat ze zelf hun krachtlijnen-nota van twee jaar geleden wilden herwerken. Ik heb de herwerkte versie van die krachtlijnennota eind maart 2017 gekregen. We zijn nu nog niet zoveel weken verder. U kunt het antwoord van de Vlor lezen. Daarin staat welke noden ze hebben, wat voor hen de krachtlijnen zijn, en of dat een goede basis is om het plan te maken. Dit zal zeker klaar zijn in de komende maanden, tegen dat de begrotingsoefening voor 2018 moet worden gemaakt.

Mijnheer De Ro, u zei het al: er is nog nooit zoveel geïnvesteerd in schoolinfrastructuur. Dat heeft een paar positieve effecten op de werkingsmiddelen. Als de btw daalt van 21 naar 6 procent betekent dat, althans voor de scholen van het gesubsidieerde onderwijs, dat je een pak minder werkingsmiddelen moet inzetten om de infrastructuur te bepalen. Ten tweede is er de werking van het financieringssysteem. Dat bestaat al sinds 1997. Als de leerlingenaantallen stijgen, wat de voorbije jaren in het lager onderwijs heel fel gebeurd is, komt er 100 procent omkadering bij, en bij die 100 procent omkadering komt dan 40 procent werkingsmiddelen.

De analyse van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen (KOV) kan niet anders dan correct zijn, omdat als de leerlingenaantallen stijgen, dat niet voor honderd procent vertaald wordt in werkingsmiddelen. Die formule bestaat al sinds 1997, is nooit gewijzigd en is tot gisteren eigenlijk nog door niemand in vraag gesteld. De formule werkt ook omgekeerd: als de leerlingenaantallen dalen, daalt het aantal leerkrachten dat ingezet wordt in het onderwijs, maar dalen de werkingsmiddelen ook minder snel, net om te vermijden dat men grote schokeffecten zou krijgen in scholen. De eerste oorzaak van de analyse die gisteren in de krant stond, is effectief de werking van het financieringssysteem. De tweede oorzaak is uiteraard het feit dat er een desindexatie is gebeurd in de vorige legislatuur en opnieuw in deze legislatuur. Vanaf volgend jaar komt voor het basisonderwijs die indexatie sowieso terug.

De werkingsmiddelen vormen één aspect van de zaak, maar ik heb vastgesteld – en dat heeft het Katholiek Onderwijs helaas niet opgemerkt – dat er in de periode tussen 2009 en 2017 maar liefst 6563 extra leerkrachten zijn aangeworven in het basisonderwijs in Vlaanderen. Ze zijn noodzakelijk, we hebben ze nodig. De werkingsmiddelen zijn in absolute cijfers ook gestegen. Ik heb u al uitgelegd,

mevrouw Meuleman, waarom ze in verhouding dalen, namelijk vanwege die formule die al twintig jaar bestaat.

Kortom, er zijn zeker budgettaire noden wat de werkingsmiddelen betreft, daar ben ik het mee eens. De oorzaken hebben evenwel niet alleen te maken met besparingen, maar ook met rekenformules waarbij we als overheid al sinds twintig jaar en vandaag nog steeds de keuze maken om, als het gaat om de ondersteuning van scholen, prioritair te investeren in de leerkracht. (*Applaus bij CD&V*)

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, u verdedigt zich door te zeggen dat er meer leerkrachten bij zijn gekomen. Het is nogal wiedes dat je op het moment dat er meer leerlingen zijn, ook meer leerkrachten hebt. Dat is altijd zo geweest sinds het bestaan van het onderwijs in Vlaanderen, en ik hoop dat u dat niet in vraag zult stellen en het aantal leerkrachten niet mee zult laten groeien wanneer er meer leerlingen zijn.

U zegt dat er in absolute cijfers middelen bij zijn gekomen voor het onderwijs. Dat zal ook wel zo zijn. Maar de groei van de werkingsmiddelen is om een aantal redenen de groei van het aantal leerlingen niet gevolgd. Dat is voor een stuk te wijten aan de manier van berekenen, maar absoluut ook aan de besparingen die u hebt ingevoerd en door de jaarlijkse niet-indexering. Dat is eigenlijk een sluipende besparing die jaar na jaar werd doorgevoerd. U zegt dat die niet-indexering vanaf volgend jaar niet meer wordt toegepast en dat de werkingsmiddelen dus wel zullen worden geïndexeerd, maar daarmee is het gat dat de afgelopen zes jaar is ontstaan, nog niet dichtgereden. Die put blijft dus bestaan. Hoeveel zult u extra investeren en wanneer zult u de middelen van het kleuteronderwijs gelijktrekken met die van het lager onderwijs? (*Applaus bij sp.a en Groen*)

Jo De Ro (Open Vld): Over een paar weken bespreken we hier de begrotingscontrole. Minister, we hebben het voordeel dat we dat al gedaan hebben, of toch al voor een stuk, in de onderwijscommissie. Ik ben blij dat uw collega van Begroting en Financiën hier is binnengekomen: zo kan ik het compliment dat ik u beiden in de commissie heb gegeven, hier herhalen. De analyse van het KOV klopt, maar dat betekent niet dat de oppositie daar zomaar van kan uitgaan dat dit het bewijs is van een hardvochtige rechtse regering, die niet inzit met de zwaksten in de maatschappij. Mijnheer Tobback, ik zie u knikken, maar we moeten toch eens kijken waar de beide ministers die hier nu aanwezig zijn, extra middelen aan besteden. Die extra middelen gaan naar de ondersteuning van kinderen met buitengewone noden: 15 miljoen euro meer. Er gaan meer middelen naar NT2 en er gaan meer middelen naar scholen om minder CO₂ uit te stoten en om meer groene energie te produceren. In het kader van de klimaatdoelstellingen is dat voor minstens een deel van de oppositie toch niet onbelangrijk.

Minister, u zult mij nooit horen zeggen dat minder werkingsmiddelen per leerling een goede zaak zou zijn. Maar ik wil wel een ernstig pleidooi laten horen vanuit onze fractie om aan de burgers duidelijk te zeggen wat we doen met alle middelen die Vlaanderen inzet, met die 11,3 miljard euro die naar onderwijs gaan. Het is oneerlijk om daar een stukje uit te lichten, ongeacht of het een net is of een niveau dat dit doet. Daarmee wordt geen recht gedaan aan alle inspanningen die de minister van Financiën en Begroting en de minister van Onderwijs en de Vlaamse meerderheid op vlak van onderwijs doen in deze legislatuur.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Voorzitter, minister, eigenlijk bevestigt het Katholiek Onderwijs Vlaanderen de analyse die we hier al herhaaldelijk hebben gemaakt. Het is inderdaad zo dat in de voorbije periode af en toe gedesindexeerd is. Maar het is ook zo dat vooral door deze regering een indexsprong werd doorgevoerd, ook op de werkingsmiddelen, en dat er ook reëel 45 euro per leerling in het basisonderwijs

en 117 euro per leerling in het secundair onderwijs werd bespaard. En dat snijdt diep. Dat voelt men nu, alle historische formules en berekeningswijzen en verdeelingsmechanismen van werkings- en alle andere middelen ten spijt.

Dus ook ik sluit me aan bij de vragen van de collega's. U engageerde zich hier in de plenaire vergadering van oktober om de werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs gelijk te schakelen. U hebt dat vorige maand in de commissie nog eens gedaan in uw antwoord op het Vlor-advies (Vlaamse Onderwijsraad). Maar vandaag bespreken we, collega De Ro, de begrotingscontrole in de commissie. En wat zien we daar? 0 euro, 0 centiemmen voor de versterking van ons kleuter- en basisonderwijs.

En daarom zou ik toch een oproep willen doen, minister. Iedereen in deze plenaire vergadering bewijst lippendienst aan het principe van een eerlijke financiering van ons basisonderwijs. We zullen een amendement indienen om dat ook financieel te vertalen. We hopen dat de meerderheidsfracties dan ook dat engagement, dat u zelf persoonlijk aanging, verder zullen ondersteunen. Op ons kunt u rekenen. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Voorzitter, ik denk dat we het hier allemaal over eens zijn dat wanneer er extra middelen zijn voor onderwijs, die naar het basisonderwijs moeten toestromen, en in eerste instantie naar het kleuteronderwijs om te zorgen voor die gelijktrekking, in tweede instantie naar het lager onderwijs. Daarover zijn we het allemaal eens.

Het is natuurlijk belangrijk dat die werkingsmiddelen ook toekomen daar waar we ze allemaal verwachten, namelijk bij de kinderen, op de klasvloer, bij die leerkrachten. We denken dan ook dat er een oefening moet worden gemaakt om te bekijken, om op een plan te zien hoe we die middelen doelmatiger, efficiënter en transparanter kunnen inzetten. En de vraag is dan misschien, minister, op welke wijze u die oefening zou kunnen maken en op welke wijze er een visueel beeld aan de parlementsleden zou kunnen worden getoond. *(Applaus)*

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik wil er toch even aan herinneren dat de niet volle indexering natuurlijk niet tijdens deze legislatuur werd ingevoerd. Ze dateert van de vorige legislatuur.

De afgelopen weken heb ik drie belangrijke engagementen van de minister genoteerd. In 2018 worden de werkingsmiddelen voor het basisonderwijs opnieuw geïndexeerd. Daarnaast is er haar antwoord op de actuele vraag over het kleuteronderwijs. Ten slotte verwijs ik naar het actieplan inzake het basisonderwijs, dat op stapel staat.

We weten met zijn allen dat in de basisscholen, die ook infrastructuurproblemen hebben, de noden het hoogst zijn, aangezien ze ook 30 procent van hun middelen moeten besteden aan de infrastructuur.

Minister, mijn tussenkomst is tegelijkertijd een pleidooi om van dat actieplan een stappenplan te maken. Zodra er enige budgettaire ruimte is, is het, denk ik, belangrijk dat er effectief extra middelen ingezet worden voor het basisonderwijs.

Minister Hilde Crevits: Collega's, bedankt voor de aanvullingen.

Ik zal even kort herhalen wat ik al heb gezegd. Het actieplan basisonderwijs is breed gedragen, zoals ik ook in het parlement heb gezegd. Alle fracties vragen

dat het er komt. Het komt er ook. Mevrouw Meuleman en mevrouw Gennez, ik heb mijn timing bijgesteld op basis van de gesprekken die we hebben gehad met de Vlor. De Vlor heeft een advies gegeven. Daarin staan een aantal zaken die nuttig zijn om op te nemen. Daarmee kunnen we ook aan de slag om het plan inhoudelijk te versterken, en met u samen ook te bespreken.

Daarnaast blijf ik ook herhalen, mevrouw Meuleman, dat het voor mij het allerbelangrijkste is, net zoals, veronderstel ik, voor alle partijen in dit halfroond, dat bij investeringen in het onderwijs prioritair wordt ingezet op de leerkrachten. En dus, als ik zeg dat er de afgelopen jaren 6563 leraars in het basisonderwijs alleen bij zijn gekomen, dan heeft dat een enorm budgettair effect.

Collega Gennez, het gaat in deze legislatuur ook al over 2400 leerkrachten op nauwelijks twee jaar tijd. Dat vertaalt zich in gestegen budgetten met een 0,5 miljard euro. Het doet me pijn aan het hart dat u weigert onder ogen te zien dat we met deze regering enorm investeren in extra personeel. Het is ook broodnodig dat dit gebeurt.

Iemand zei daarnet – ik denk collega Gennez – dat er 0,0 euro extra geïnvesteerd is in kleuteronderwijs. Ook dat is fout. We zijn de eerste regering die voor elke anderstalige kleuter in onze kleuterscholen effectief 950 euro aan werkingsmiddelen aan scholen geeft om ervoor te zorgen dat ze extra didactisch materiaal kunnen kopen. Wees alstublieft eerlijk in uw analyses.

Het klopt, collega's, dat we inderdaad een indexsprong hebben toegepast. We hebben de werkingsmiddelen niet geïndexeerd. Maar dat is ook in de vorige legislatuur gebeurd, collega Gennez, en bovendien heeft uw partij er in de vorige legislatuur ook voor gekozen om 88 miljoen euro te besparen op lonen, een keuze die wij met deze regering niet maken.

Collega's, dit debat is een zeer gevoelig debat. Ik erken absoluut dat het verschil in financiering tussen het kleuteronderwijs en het lager onderwijs, zoals het tot op vandaag bestaat, eigenlijk niet meer van deze tijd is. Maar ook dit is geen keuze van deze regering, maar bestaat al heel veel jaren. We gaan na hoe we een budgettair traject kunnen maken dat ervoor zorgt dat er een gelijkschakeling komt.

Collega Krekels en collega De Meyer, ik ben het ermee eens dat het een stappenplan mag zijn, dat we eerst aan de gelijkschakeling tussen kleuter- en lager onderwijs moeten werken. Collega Krekels, ik heb het wat moeilijk met uw opmerking over hoe we kunnen zorgen voor een meer doelmatige aanwending in de scholen. Het regeerakkoord stipuleert heel duidelijk dat we net het onderwijs aan de scholen willen geven. Ik vind het belangrijk dat scholen in alle vrijheid kunnen beslissen hoe ze de werkingsmiddelen aanwenden.

Wat mij wel verrast – en dat staat ook niet in de analyse van het katholiek onderwijs –, is dat als we de cijfers van 2015 afzetten tegenover die van 2014, de scholen die zo weinig werkingsmiddelen hebben, 4 miljoen euro van de werkingsmiddelen hebben omgezet in middelen voor personeel. Dat betekent dat scholen, ondanks de budgettaire krapte, ook vandaag de keuze maken om prioritair in te zetten op personeel, op handen in de klas, op mensen in de school. Dat is voor mij de beste keuze.

Collega's, ik denk dat dit debat geen grote ruzies verdraagt, dat de doelstellingen bij heel veel onder ons dezelfde zijn. Ik zal me inderdaad, zoals al twee of drie keer aangekondigd, inzetten om tot een gedragen plan basisonderwijs te komen waarin het kleuteronderwijs en het lager onderwijs worden opgenomen en dan ook een aantal inhoudelijke keuzes maken, evenals een budgettair traject. *(Applaus bij CD&V)*

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, de vraag ging inderdaad over de werkingsmiddelen in het basisonderwijs. Ik denk iedereen het erover eens is dat

het basisonderwijs ondergefinancierd is. Als berekeningen scheef zitten, minister, pas ze dan aan. Rij het gat dicht dat door jarenlange sluipende besparingen, door de niet-indexeringen, is ontstaan. Om het met een boutade te zeggen die we intussen allemaal kennen: 'Wees wijs, investeer in het basisonderwijs'. Daar ligt de kiem voor een goede schoolcarrière, daar ligt ook de mogelijkheid om de sociale ongelijkheid in het onderwijs op te heffen. Minister, wees wijs, investeer in het basisonderwijs. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Jo De Ro (Open Vld): Minister, u krijgt steun van meerderheid en oppositie voor een actieplan basisonderwijs, of er nu een stappenplan in zit om het gat dicht te rijden of niet. Dat is het stuk dat u kunt doen, dat is het stuk dat de regering en het parlement kunnen doen. Maar er is toch ook wel een oproep die van hier mag vertrekken – en we hebben het er in de commissie Onderwijs vanmorgen lang over gehad naar aanleiding van de bestuurlijke optimalisatie – want er is ook een stuk dat het onderwijs zelf kan doen. Ouders en leerkrachten, de basis zelf, begrijpen niet waarom er nog altijd zo weinig verschillende diensten zijn die samenwerken om scholen te ondersteunen. Er zijn nog altijd, bij wijze van spreken, drie of vier auto's die door mijn stad rijden om scholen te ondersteunen, net per net. Het is een oproep van schepenen van Onderwijs, over alle grenzen van partijen heen, aan de Vlaamse Regering en de minister. Ja, de minister en de Vlaamse Regering moeten in meer centen voorzien, maar doen dat al vandaag, maar ook het onderwijs en vooral de organisaties binnen het onderwijs hebben een verpletterende verantwoordelijkheid om zich zo te organiseren om niet bezig te zijn met wat er in 1958 is gebeurd, maar met wat er in 2018 gebeurt.

Minister, als we die oproep kamerbreed kunnen ondersteunen, dan kunnen we met de middelen die er meer zijn, effectief meer doen. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over een korting op de onroerende voorheffing op maat van diverse gezinsvormen

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, het is met genoeg dat ik hier sta om u de eerste keer te mogen ondervragen in mijn hoedanigheid als Vlaams Parlements lid en u in uw hoedanigheid als viceminister-president en minister van Financiën, rond een maatschappelijk belangrijk thema waarvan we de relevantie met zijn allen delen.

Ik vertel niets nieuws als ik zeg dat we een schier eindeloze diversiteit aan gezinsvormen hebben in onze huidige samenleving. Er zijn uiteraard nog altijd mensen die gehuwd zijn en twee kindjes hebben, zoals onze fractieleider. Er zijn heel veel eenoudergezinnen in Vlaanderen, namelijk 125.000. Er zijn meervoudige vaderschappen, minister, zoals uzelf. Er zijn ook heel veel mensen die na een scheiding in co-ouderschap de kinderen opvoeden in een situatie waarbij de kinderen de ene week bij de ene ouder verblijven en de andere week bij de andere ouder.

Vanuit onze fractie, minister, willen we het principe naar voren schuiven dat elk sociaal en fiscaal voordeel waar een kind en zijn ouders recht op hebben, in gelijke mate toekomt bij elk kind en zijn of haar ouders en dat de gezinssituatie waarin het kind opgevoed wordt, daar geen enkele rol in mag spelen. Een heel concrete discriminatie die we hier naar voren willen schuiven, is het feit dat er in Vlaanderen een korting is op de onroerende voorheffing voor alle gezinnen met twee en meer kinderen en dat in geval van co-ouderschap de korting toekomt aan de ouder bij wie de kinderen gedomicilieerd zijn, met als logisch gevolg,

helaas, dat de andere ouder dat recht niet kan doen gelden. Wij van sp.a, minister, willen u vragen om in een oplossing te voorzien om deze discriminatie uit de wereld te helpen en ervoor te zorgen dat ook dit fiscaal voordeel, die korting op de onroerende voorheffing, beide ouders in gelijke mate toekomt, want kindjes hebben op beide plekken natuurlijk een slaapkamer nodig.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mevrouw Gennez, u hebt dat goed gedaan. U lanceert een voorstel en u laat het in de krant zetten, en een paar dagen later stelt u een actuele vraag aan de minister over dat voorstel. Geen probleem, iedereen heeft het recht om te proberen hier een actuele vraag te stellen. *(Opmerkingen)*

Ik ben ook blij dat u mij een eerste vraag stelt. Mijn adviseurs voor energie zullen blij zijn dat het eens over financiën en fiscaliteit gaat.

Eerst en vooral ben ik voorstander van een fiscaliteit die rekening houdt met de hedendaagse samenlevingsvormen, laat dat duidelijk zijn, en niet alleen met het klassieke gezin van uw fractieleider: papa, mama en kindjes. Het klopt dat de vermindering van de onroerende voorheffing niet verrekend wordt voor co-ouders van kinderen die de helft van de tijd bij de ene en de helft van de tijd bij de andere ouder wonen. Dat is een gevolg van de huidige wetgeving. Die vermindering is gekoppeld aan de domicilie.

Momenteel kun je maar op één adres gedomicilieerd zijn. Ik weet dat u voorstellen hebt in verband met een 'codomicilie'. De vraag is natuurlijk of een korting via de onroerende voorheffing wel de juiste weg is om dat allemaal te regelen. Ik heb mijn administratie vroeger al eens onderzoek laten doen naar mogelijke oplossingen. We moeten toch opletten dat we – om in de juiste terminologie te blijven – het kind niet met het badwater weggooien.

Vandaag gebeurt de toekenning van die korting automatisch. Ik wil dat ook graag zo houden. Als we moeten overgaan naar manuele verrichtingen en aanpassingen, dan is het hek weer helemaal van de dam en dan heb je dus geen performante overheid meer en heel veel administratieve rompslomp. Het grootste probleem lijkt mij, zoals u zelf ook al aanhaalt in uw aankondiging in verschillende kranten, dat de diversiteit eindeloos is. Er zijn zoveel verschillende situaties. Als je dat allemaal op maat en op elke situatie moet aanpakken, dan wordt het wel niet gemakkelijk.

Er zijn volgens mij verschillende mogelijkheden. De regeling voor het co-ouderschap is niet onveranderlijk. Ik ben een ervaringsdeskundige. Kinderen kunnen van mening veranderen en meer of minder bij moeder of vader willen wonen. De verdeling is niet altijd exact 50 procent tegen 50 procent. Het is in de praktijk ook niet altijd voor elk kind gelijk. Wat moet met de nieuw samengestelde gezinnen gebeuren? Er is nog een belangrijk probleem. Dat we de nieuwe samenlevingsvormen onderzoeken, betekent niet dat we de klassieke gezinnen moeten benadelen.

Mevrouw Gennez, dit is een zeer belangrijke situatie. Aan dergelijke aanpassingen zijn veel gevolgen verbonden. Dit vraagt om zeer veel onderzoekswerk. Ik heb gezien dat u dat met uw campagne zult doen. U zult luisteren naar wat er allemaal bestaat. Het is heel ingewikkeld. Hiervoor bestaan in principe geen simpele oplossingen. We moeten nagaan op welke wijze we een aantal zaken aan de nieuwe samenlevingsvormen kunnen aanpassen. Dat zal niet meteen lukken. Het zal wat voorbereidingswerk vergen. We moeten dit ook als deel van een groter geheel aanpakken.

Ik sta niet afkerig tegenover de vraag. Er staan echter nog andere hervormingen op stapel, zoals de hervormingen van de erfbelastingen, de registratiebelastingen

en de verkeersbelastingen. De vraag is of we dit er in de loop van de komende maanden nog bij kunnen nemen. Volgens mij moeten we dit goed voorbereiden en moeten we een zo groot mogelijke consensus proberen te vinden.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben er absoluut van overtuigd dat we voor concrete problemen in concrete oplossingen moeten voorzien. In dit concrete geval gaat het om een fiscale korting die automatisch wordt toegekend aan de kinderbijslaggerechtigde kinderen in een klassiek gezin. Voor een aantal andere categorieën is die korting niet automatisch. Huurders kunnen de korting aanvragen. Personen met een handicap wier woning moet worden aangepast, kunnen de korting aanvragen. Dit zou voor de categorie van het co-ouderschap ook perfect kunnen.

Elk gezin dat uit elkaar gaat, heeft natuurlijk een regeling voor de kinderen getroffen. Het vonnis van de rechtbank of de ouderschapsovereenkomst waarin de verblijfsregeling staat, kunnen als bewijs dienen. Dit zou perfect kunnen naar het voorbeeld van de huurders en de personen met een handicap. De overeenkomst kan aan de Vlaamse Belastingdienst (Vlabel) worden overgemaakt. Op basis van een rechtsgeldige overeenkomst kan Vlabel de korting over de twee partners verdelen.

Het bestaat al. Het is rechtsgeldig voor huurders en voor personen met een handicap. Die derde categorie zal er perfect bij kunnen. Met het oog op een transparante overheid en een overheid – in het bijzonder dan Vlabel – als een goede dienstverlener, zou dit de doelgroep een zeer concrete en praktische oplossing kunnen bieden. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Voorzitter, de samenleving verandert. Het gaat al lang niet meer om een gezin met moeder, vader en twee kindjes. Dat bestaat nog en dat is fijn, maar zeer veel andere gezinsvormen steken de kop op. Ons beleid is daar nog niet aan aangepast. We moeten daar eerlijk over zijn. We hebben deze week gezien hoe onze scholen worstelen met Moederdag en met de omgang van de nieuwe gezinsvormen. Ons beleid heeft op veel plaatsen een pervers effect op de gezinnen.

Mevrouw Gennez, u hebt een voorstel op tafel gelegd. We kunnen dat voorstel goed of slecht vinden, maar het heeft de verdienste dat u iets op tafel hebt gelegd om het probleem aan te pakken.

Minister, ik heb u horen antwoorden dat het moeilijk en complex is, dat de zaken sterk veranderen en dat we moeten nadenken. Ik heb echter geen concreet engagement gehoord. Ik wil het u dan ook expliciet vragen. Bent u van plan een uitgebreide analyse te maken van de wijze waarop onze verschillende beleidsinstrumenten al dan niet aan de nieuwe samenlevingsvormen zijn aangepast? Zult u aan de hand van die analyse nagaan welke aanpassingen nodig zijn?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Mevrouw Gennez, op zich is uw bezorgdheid zeer terecht. Zoals de minister al heeft verklaard, zijn we het er volgens mij principieel allemaal over eens dat de fiscaliteit aan de veranderende realiteit moet worden aangepast. Veel mensen, waaronder ikzelf, spreken met ervaring.

Ik heb me laten vertellen dat het probleem zich natuurlijk niet enkel op het niveau van de Vlaamse overheid situeert. Het gaat ook om de federale fiscaliteit. Het is een algemeen probleem. Nog deze week zou echter een studie worden voorgesteld die een analyse en overzicht biedt van alle verschillende facetten van de problematiek. Volgens mij zouden we hier zeker veel uit kunnen bijleren.

Maar ik wil wel voor één zaak waarschuwen. En blijkbaar stond die waarschuwing deze ochtend ook in de krant naar aanleiding van uw voorstel. U hebt het hier ook herhaald. Voor concrete problemen moeten we concrete oplossingen hebben. Maar daarmee moet je voorzichtig zijn. Zeker in de fiscaliteit is het de laatste tientallen jaren enorm ingewikkeld geworden. Iedereen zal binnenkort zijn belastingbrief in de bus krijgen en die zal dat opnieuw bewijzen. Als we daar nu opnieuw, naast al die koterij, nog eens een hele hoop koterijen bijbouwen, dan denk ik dat we heel erg moeten opletten, want het is nu al niet doorzichtig genoeg.

Waar ik dus voor pleit, is om een juiste analyse van de totale problematiek te maken en dan te proberen een omvattende oplossing te geven aan het geheel van problemen. Maar we moeten niet ad hoc proberen om elk klein probleempje bij te stellen, want dan riskeren we nog grotere problemen bij te creëren.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, ik zal een aantal principes vermelden. Voor ons is het belangrijk dat de kosten voor kinderen fiscaal worden gecompenseerd. Dat lijkt mij de grondlijn te zijn. Ik denk dat iedereen het daarover eens is.

Ten tweede zijn wij natuurlijk ook voor een gelijke fiscale behandeling van diverse gezinsvormen. Ik denk dat dat ook heel breed gedragen is. Maar hoe pakken we dat praktisch aan in de uitvoering? We stellen de vraag trouwens niet alleen voor deze belasting van de onroerende voorheffing. Het gaat op voor verschillende belastingen.

Hoe pakken we dat aan? De vraag is dan natuurlijk of domicilie daarvoor nog de juiste basis is. Het Grondwettelijk Hof heeft daarover vijf, zes jaar geleden al uitspraken gedaan. We moeten daar creatief mee omgaan. Ik ben het er ook volledig mee eens dat het een omvattende oplossing moet zijn en geen ad-hoc-oplossing, die het nog allemaal ingewikkelder maakt.

Rond het co-ouderschap is er momenteel het verblijfsregister. Minister, het lijkt mij interessant om te onderzoeken in welke mate dat systeem kan bijdragen tot een meer rechtvaardige verdeling van deze fiscale tegemoetkoming.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Mevrouw Gennez, inderdaad, een klassiek gezin, een nieuw gezin, een single, iemand die samenwoont: al deze mensen zouden op een gelijke fiscale manier moeten kunnen worden behandeld. Ook zouden de fiscale voordelen gelijk moeten zijn. U hebt daarin gelijk.

Het is een heel complexe materie en ook een horizontale bevoegdheid. Die single-reflex of die 'nieuwe samenwoningsvormen'-reflex is in tal van domeinen verweven. Het is juist dat dat eigenlijk op een grondige manier moet worden aangepakt. Het probleem dat u aankaart, heeft eigenlijk vooral te maken met een domiciliëringsprobleem, omdat een kind vandaag maar op één woonplaats gedomicilieerd mag zijn. De kortingen, voor schooltoelagen, op onroerende voorheffing, op waterfactuur enzovoort, zijn vaak voorwerp geweest van lange discussies tussen echtgenoten of ex-echtgenoten. Als advocaat weet ik dat zeer goed. Het duurt soms lang vooraleer je een overeenkomst kunt bereiken over al die kortingen en over al die zaken. Minister, we moeten dus opletten dat, als je nieuwe systemen invoert, al die bestaande overeenkomsten ook zomaar niet op de helling komen te staan. Want in vele overeenkomsten is er al rekening gehouden met de fiscale voordelen van de ene partner.

Minister, ik zou zeggen: u moet vooral een grondig onderzoek voeren, zodat u niet aan de ene kant een oplossing hebt, maar aan de andere kant de mensen die reeds een regeling en een overeenkomst hebben, opnieuw problemen bezorgt.

Minister Bart Tommelein: Mevrouw Gennez, als ik één ding leer uit dit debat, is het wel dat men inderdaad waarschuwt voor ad-hocoplossingen. Dat lijkt me juist. Men moet de zaak niet omdraaien: ik word graag ondervraagd over het beleid dat ik voer. Dit stond niet in het regeerakkoord. Er wordt kamerbreed vastgesteld dat daar iets aan zou moeten veranderen, maar niet met een aantal koterijen, niet met een aantal oplossingen die dan weer andere problemen met zich meebrengen. Er moet inderdaad een algemene, omvattende oplossing worden gezocht.

Een van de zaken is inderdaad dat domicilie waarschijnlijk niet meer de juiste basis is om dergelijke kortingen toe te kennen.

Het verblijfsregister, mijnheer Van den Heuvel, bestaat inderdaad. Dat kun je aanvullen sinds 2016, maar niet alle gemeenten hebben dat al gedaan. Een database die niet volledig in orde is en die nog niet volledig opgevuld is, is geen oplossing voor het probleem.

Ik denk dat het absoluut ook geen goede zaak is om alle concrete individuele gevallen een aangepaste individuele oplossing te geven. Ik herhaal nogmaals dat ik vanuit mijn ervaring – ik weet wat ik zeg – weet dat het niet zo simpel is om te gaan zeggen: de dag van de scheiding worden afspraken gemaakt tussen mensen, en wat de kinderen betreft, blijft dat gedurende de volledige periode dat die kinderen thuis wonen of bij de andere partner wonen, dezelfde oplossing. Dat is dus niet zo. De kinderen van gescheiden ouders nemen in functie van hun eigen situatie, waar ze studeren, waar ze in een jeugdbeweging zitten, ook door andere zaken die daar tussen komen, soms andere beslissingen dan wat in de scheidingsovereenkomst stond. En dan is de vraag waarop je je dan moet gaan baseren.

We moeten ook kijken naar de versnippering. Federaal zijn er een aantal bevoegdheden. Er zijn ook kortingen in de federale personenbelasting. We hebben de kinderbijslag, waar we vandaag ook discussies over voeren. En vooral: er is een scheidingsovereenkomst waar tussen twee partijen, tussen twee mensen, afspraken worden gemaakt. En soms zit de problematiek die u aanhaalt, al vervat in de oplossing die twee mensen met elkaar hebben afgesproken. Dat is ook de realiteit op het terrein. De vraag is of het allemaal moet worden uitgevonden door de overheid en of de overheid het moet doen, of dat we toch moeten kijken op welke manier wij effectief de basisgrondslag van een korting niet zouden moeten wijzigen.

Ik moet eerlijk toegeven dat ik ook al mijn twijfels heb bij de onroerende voorheffingen op zich, die ook al gebaseerd zijn op kadastrale gegevens die van het federale niveau komen, die ook al lang niet meer geactualiseerd zijn. Ik stel me dus de vraag of we niet naar een volledige totaaloplossing moeten gaan in de toekomst, in plaats van nu hier en daar in de marge wat te morrelen.

Caroline Gennez (sp.a): Collega's, ik zou het niet méér met al jullie goede belijdenissen eens kunnen zijn. In 2015 hebben wij vanuit de sp.a-fractie een voorstel van resolutie ingediend om aan de meerderheidspartijen te vragen om in kaart te brengen, zowel op het federale niveau als op het Vlaamse niveau als zelfs lokaal, welke discriminaties er zijn op basis van de verschillende gezinsvormen. Eigenlijk heb ik daar toen geen antwoord op gekregen, minister. Dan zijn we inderdaad begonnen met in kaart te brengen wat de verschillende elementen zijn. We hebben een voorstel van decreet ingediend, samen met collega Beenders, om de waterfactuur rechtvaardiger te maken. Nu doen we het zelfde voor de onroerende voorheffing. Ik reik de hand naar de collega's van de meerderheid om daar samen werk van te maken.

Fiscale koterijen, collega Diependaele, zijn absoluut niet aan de orde. Dat vragen wij niet, dat willen wij niet. Wij willen transparante communicatie vanuit de overheid aan de rechthebbende, en vooral ook een goede dienstverlening, waarbij

mensen ook na een scheiding, die sowieso al moeilijk is, minister, toch al hun rechten kunnen doen gelden en die ook op langere termijn kunnen doen gelden.

Ik hoor uitgestoken handen. Ik hoor een paar excuses. Laten we de handen aan-nemen en de excuses één voor één ontkrachten en begraven, zodat alle jon-geren, alle ouders, alle mensen, in welke gezinsvorm dan ook, alle sociale en fis-cale voordelen die hen toekomen, in gelijke mate kunnen doen gelden. Dank u wel. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dieren-welzijn, over het vertrek van cargomaatschappijen uit Zaventem door de strengere toepassing van de Brusselse geluidsnormen

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Waarom staan we hier? Korte schets: de Brusselse Regering, die veel geld krijgt, van het Brussel waar de tunnels op instorten staan, waar je gemakkelijk aan illegale wapens kunt raken, en dat ook de grootste leverancier van jihadi's is, die Brusselse Regering heeft nu nog iets anders gevonden waarmee ze zich ongelooflijk onpopulair kan maken in Vlaan-deren. Zij willen wel de lusten van Brussels Airport, maar niet de lasten. Ze hebben daarom ook strengere geluidsnormen boven Brussel ingevoerd.

Terecht heeft deze regering dat aangegrepen als iets dat nefast is, een slechte beslissing. *(Opmerkingen van minister Ben Weyts)*

U kent ons: positieve oppositie, kritisch maar altijd positief. De regering heeft iets gedaan, maar veel te weinig. U hebt twee belangenconflicten ingeroepen. En over de reactie van de Brusselse Regering was de heer Bourgeois al vrij tevreden. Maar ik vrees dat het een dode mus was, want ze gaan toch nog boetes uitschrijven, alleen niet innen.

Dat is eigenlijk een zwaard van Damocles dat boven al die maatschappijen en bedrijven en boven Brussels Airport blijft hangen, namelijk zeggen dat men maar een potje moet aanleggen voor wanneer de boetes worden geïnd. Dat geeft onzekerheid en dat is niet goed voor onze economie en voor Zaventem. Nu al zijn twee cargomaatschappijen uit Zaventem vertrokken. Het laatste vertrek levert tweehonderd naakte ontslagen op, wat dramatisch is. En er is nog een derde maatschappij die zich voorbereidt om zich terug te trekken.

Verschillende mensen trekken aan de alarmbel. Federaal minister van Economie Kris Peeters noemt dit zelfs een wake-upcall, maar de Vlaamse Regering zit erbij en kijkt ernaar. Minister, ik denk dat u daadkrachtige maatregelen moet nemen om Zaventem en Brussels Airport een zekere stabiliteit en economische zekerheid te geven zodat we onze positie niet verliezen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het gaat hier over twee verhalen die samenlopen. Enerzijds is er de vliegwet zoals vervat in het federaal regeerakkoord. Het gaat over de ambitie om een vliegwet uit te schrijven op federaal niveau. Federaal minister van Mobiliteit François Bellot is aan het werk gegaan in het kader van een viertal werkgroepen.

Anderzijds is er de discussie over de geluidsnormen, die veel acuter is. Die maakt inderdaad dat er een grotere rechtsonzekerheid is ontstaan in hoofde van

verschillende vliegmaatschappijen die op Zaventem vliegen en die borg staan voor heel wat jobs, zowel van Vlamingen als van Franstaligen.

De Vlaamse Regering voert een wortel-en-stokbeleid. We hanteren de wortel waarbij we bilaterale gesprekken voeren. Ik kan echter niet uitweiden over wat daar op tafel ligt. We stellen ons daarbij welwillend op en willen een faire overeenkomst bereiken. Daarnaast is er de stok. Wij hebben al tweemaal een belangenconflict ingeroepen. Ik heb dat zelf altijd te berde gebracht in de schoot van de Vlaamse Regering. Wij zeggen daarnaast ook heel duidelijk dat we een overeenkomst willen bereiken. Wij willen een garantie voor het behoud van de jobs in Zaventem van Vlamingen en Franstaligen en Brusselaars. Daartegenover staat ook heel duidelijk dat wij een derde belangenconflict zullen inroepen zodra een van de bedrijven een kennisgeving ontvangt waarin staat dat het een boete krijgt op basis van de verstrengde geluidsnormen. Dat is het beleid dat wij voeren met de vaste wil en overtuiging om een overeenkomst te bereiken met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in eerste instantie over de geluidsnormen. Die steen in de schoen moet in eerste instantie kunnen worden verwijderd. Dit is een beleid met de ambitie om vooral efficiënt te zijn. Dat hoeft niet altijd gepaard te gaan met toeters en bellen. Het gaat hier vooral over onze economie en onze jobs.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Dat is natuurlijk niet het leiderschap waar Vlaanderen en de bedrijfsleiders op zitten te wachten. U laat pas van u horen wanneer de eerste boete is opgestuurd. U moet proactiever zijn en meer daadkrachtige maatregelen nemen. U moet meer de stok hanteren. Ik denk dat u die eens moet hanteren bij uw coalitiepartners. In de Brusselse Regering zitten ook CD&V en Open Vld. U moet daar eens op tafel slaan.

Gouverner, c'est prévoir. We weten dat Wallonië wel vooruit denkt en extra investeert in de regionale luchthavens. Minister, hebt u enige intentie om onze regionale luchthavens ook uit te bouwen? Weet dat ze zich aan de andere kant van de taalgrens aan het voorbereiden zijn terwijl de Vlaamse Regering maar wat ter plaatse trappelt.

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Minister, wij zijn natuurlijk zeer bezorgd over de situatie rond Zaventem. Het is een goed begin van antwoord dat u de verschillende problemen uit elkaar rafelt, want men heeft nogal eens de gewoonte om alles op een hoopje te gooien.

Er worden jobs bedreigd door de maatschappijen die vertrekken, maar er zijn natuurlijk ook jobs die niet komen omdat de situatie onduidelijk is. We hebben er inderdaad alle belang bij dat er alvast een gedeeltelijke oplossing wordt gevonden, al is het voor de geluidsnormen. In die optiek heb ik wel vertrouwen in u, minister, en dat zal u niet verbazen. Ik reken er dan ook op dat u dat zeer goed blijft opvolgen.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, vanuit het landelijk gebied weet ik dat er pas kan worden gekakeld als het ei is gelegd. Ik ben dan ook wel geïnteresseerd hoever u zit met het ei. In hoeverre bent u aan het wortelen, zoals u daarnet hebt gezegd? U zegt dat u intensief aan het onderhandelen bent, maar hoe intensief wortelt u? Dat wil ik graag weten. En zit er nog een belangenconflict in de schelp?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Het is in het belang van alle Belgen dat er in dit complexe dossier in alle sereniteit en oplossingsgericht wordt gedebatteerd. Dat

debat is momenteel gaande, hebben we vernomen in de commissie. Het is van heel groot belang dat we dat overleg nu alle kansen geven. Het is een heel complex en moeilijk dossier. Er moet altijd een evenwicht worden gezocht tussen het economisch belang, het behoud van de jobs en de leefbaarheid van de omgeving.

Minister, dit is een heel complex dossier waar we u uiteraard volledig in steunen om die onderhandelingen zo goed mogelijk te voeren. Uiteraard is onze fractie ook heel benieuwd naar een stand van zaken van de lopende onderhandelingen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Het dossier van de luchthaven zit muurvast en dat baart onze fractie ook ongelooflijk veel zorgen. Het is de tweede werkgever van het land. De omwonenden, de bedrijven, iedereen is ongerust. We moeten dringend aan de belanghebbenden een perspectief bieden, een perspectief dat wordt uitgezet in een traject dat duidelijk en oplossingsgericht is en dat kan leiden naar een duurzame oplossing.

Minister, als ik u hoor spreken over wortel en stok, denk ik dat we niet uit het conflictmodel zullen geraken, want je blijft daarin vastzitten. We moeten daaruit, we moeten op een nieuwe manier aan politiek doen. Daarom herhalen wij ons voorstel – in de wandelgangen hoorde ik dat ook regeringspartijen dit wel genegen zijn – om een intendant aan te duiden die samen met alle belanghebbenden vanaf nu een gedragen oplossing, dus alle aspecten meenemend, voor dat complexe dossier kan zoeken waar iedereen zich in kan vinden.

Minister, ik weet dat u het idee van een intendant niet genegen bent, maar vertel mij waarom, want ik zie alleen nog een mogelijke oplossing in die nieuwe manier om aan politiek te doen.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, u spreekt over het beleid van de wortel en de stok, maar uw wortel en uw stok hebben tot nog toe weinig soelaas geboden. Eerst roept u een belangenconflict in en slaagt u er pas in drie weken voor het einde een eerste vergadering te beleggen. Daarna is er een tweede belangenconflict dat ook afloopt zonder enige vooruitgang. Vandaag zitten we inderdaad in een situatie dat er maatschappijen vertrekken en dat mensen hun jobs verliezen. Uw aanvankelijke macht kalft af tot onmacht.

We zitten vandaag in een situatie waar de omwonenden van de luchthaven, zowel in Vlaanderen als in Brussel, zich steeds minder vertegenwoordigd voelen. Het draagvlak van de luchthaven, dat zo broodnodig is, kalft af omdat er te weinig rekening wordt gehouden met de leefbaarheid en de gezondheid van die omwonenden. Voor Groen is dat ongelooflijk prioritair. Daarom pleiten wij voor het aanstellen van een intendant, die alle actoren kan betrekken, die alle belangen in ogenschouw kan nemen en die de tijd en de energie heeft die u en uw collega's niet hebben om aan dit dossier te geven wat het verdient.

Bovendien kan een intendant het dossier ook wegtrekken uit de communautaire spanningen. Daarom stellen wij vanuit de oppositie de vraag: alstublieft, steun dit voorstel en breng dit dossier op een beter traject.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, ik moet eerlijk toegeven dat ik uw ferme houding toch lichtjes ongepast vind. Laat ons wel wezen, u gebruikt nogal ferme woorden en u hebt een ferme houding.

Wat is de situatie vandaag? Die wordt getypeerd door een allesbehalve stabiele situatie en heel veel onzekerheid voor iedereen die ook maar iets met die luchthaven te maken heeft. Ik vind die ferme houding dus eigenlijk ongepast.

Ook hoor ik er na al die maanden nog altijd niets over op welke manier belanghebbenden worden betrokken bij dat politiek overleg. Dat geeft eigenlijk de indruk dat over dat alles in achterkamertjes wordt onderhandeld. Dat gaat over heel veel, over belangrijke zaken, over, waarschijnlijk, het perspectief voor pakweg de komende twintig jaar. Worden de vliegtuigmaatschappijen en de luchthavenuitbater daar echter bij betrokken? Worden de belanghebbenden in de regio rond de luchthaven, de bewoners dus, daarbij betrokken? Tot nu toe hebben we daar geen enkele indicatie van gezien. Ik hoop dus dat u toch het initiatief zult nemen om onder meer de omwonenden van de luchthaven in Zaventem daarbij te betrekken.

Minister Ben Weyts: Op de inhoud van de gesprekken kan ik niet dieper ingaan, net met het oog op het hopelijk welslagen van die gesprekken en deze operatie.

Waarom geen intendant? Ik heb zelf een intendant aangebracht in het kader van de Oosterweeldiscussie, en ook een tussenpersoon gebruikt toen het ging over de thematiek van het onverdoofd slachten, maar u moet niet doen alsof dat nu de alleenzalmakende oplossing is voor alles en nog wat. In dezen gaat het over de zuiver politieke oplossing die er moet komen tussen twee regeringen. U schudt het hoofd, maar het is wel zo, en in plaats van hier van die voorstelletjes te doen, zou u al kunnen helpen en een wezenlijke bijdrage kunnen leveren door misschien uw rol op te nemen in de schoot van de Brusselse Regering, door er daar voor te zorgen dat er wordt gewerkt aan een meer constructieve oplossing. *(Applaus bij de N-VA)*

Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid nemen. Wij doen dat ook.

Wat tot slot de suggestie van de originele vraagsteller betreft om de regionale luchthavens te gaan versterken: ik denk dat we al een sterk beleid voeren inzake die regionale luchthavens. In Wallonië geeft men nu een bijkomende impuls, misschien in de hoop dat men daarmee werkgelegenheid en luchtvaartmaatschappijen kan wegtrekken uit Zaventem. Dat gaan wij dus expliciet niet doen. Wij gaan er níet voor zorgen dat er een delokalisatie is van werkgelegenheid en luchtvaartmaatschappijen naar onze regionale luchthavens. Dat gaan we net niet doen. Onder die druk willen we absoluut niet bezwijken. Integendeel, we blijven vast overtuigd van het economisch belang en het nut van Zaventem voor Vlaams-Brabant, voor heel Vlaanderen en bij uitbreiding zelfs voor heel België en voor Europa. *(Applaus bij de N-VA)*

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Ik denk dat wel wat collega's een roeping als toneelspeler hebben gemist. Ik kijk dan naar sp.a, Open Vld en CD&V. Ze zijn echt bezorgd over die jobs in Zaventem en dergelijke meer, maar ze moeten praten met hun eigen partij, die daar in die regering zit die Zaventem in die problemen brengt. Wat een hypocrisie die jullie hier tentoonspreiden. Dat is ongezien.

Minister, daarom moet u maar eens heel hard op tafel slaan in de regering, bij uw coalitiepartners, opdat ze hun eigen Brusselse ministers eens tot de orde zouden roepen, omdat deze chantagepolitiek, deze gijzeling van Brussel onaanvaardbaar is. U moet zich bewust zijn van het volgende. Als er niets fundamenteel verandert – en u mag van mij wél de stok wat gebruiken –, dan zullen die duizenden jobs het enige zijn dat nog wegvliegt uit Brussels Airport. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Dirk de Kort aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de impact van de gedeeltelijke vernietiging van het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen' op de verdere ontwikkeling van de Antwerpse haven

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

Dirk de Kort (CD&V): Voorzitter, minister, we hebben het daarnet gehad over de luchthavens, een belangrijke bron van tewerkstelling. Ook een zeer belangrijke bron van tewerkstelling zijn onze havens, de haven van Antwerpen. Minister, in december was er met het arrest van de Raad van State al een gedeeltelijke vernietiging van het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen', in verband met de economische activiteiten, de havenontwikkeling. Vorige week vrijdag is er een vervolg gekomen. De Raad van State heeft beslist ook de groengebieden, de natuurcompensaties te vernietigen, om dezelfde reden: men is het niet eens met de proactieve natuurontwikkeling, er zou eigenlijk per project moeten worden gecompenseerd.

Minister, het lijkt me van belang voor ons om te zien wat er nu eigenlijk verder gaat gebeuren op het terrein. Hoe gaat het daar verder met de havenontwikkeling? Bijvoorbeeld als een concessionaris op de linkeroever een bouwvergunning aanvraagt, is daar een verdere uitbreiding mogelijk, en hoe moet het ook in de toekomst met de verdere mogelijkheden voor de containerontwikkeling?

Als we onze havens in het buitenland meer willen verdedigen en verkopen, is het belangrijk dat we goede goederentrafiëk naar hier halen. Maar dan moeten we natuurlijk kunnen aantonen dat verdere havenontwikkelingen hier mogelijk zijn. Minister, wat is de impact van de vernietiging van het arrest van de Raad van State op de toekomstige verdere ontwikkeling van de haven van Antwerpen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik betreur natuurlijk deze vernietiging op grond van ruimtelijke ordeningsprocedures. Ik veronderstel dat uw vraag zich niet au fond richt tot Ruimtelijke Ordening, anders had u wel iemand anders ondervraagd. Maar als het gaat over de verdere ontwikkeling van de haven en de concrete consequenties, is het vrij eenvoudig: dit maakt verdere ontwikkeling van de haven onmogelijk! Enerzijds omdat de ruimtelijke bestemming ontbreekt als gevolg van, vooral, de vorige vernietiging van het GRUP 'Havenontwikkeling Linkeroever'. Anderzijds omdat we met het probleem zitten dat de havenontwikkeling gekoppeld is aan natuurontwikkeling. Dat is dan weer de resultante van het recente arrest en de recente vernietiging, die dan gaat over de afbakening van het havengebied Antwerpen.

Je moet in een glas water de zon zien schijnen. Het levert geen extra moeilijkheid op. We hadden al beslist om de piste te volgen van een Complexeprojecten-decreet. We zijn daarmee al gestart. Er moeten verschillende fases doorlopen worden. Na het organiseren van een eerste trechter liggen er nu ongeveer acht alternatieve scenario's op tafel, waaruit, na verschillende stappen die nog moeten worden gezet, een voorkeursalternatief zal moeten worden gekozen. Als timing nemen we daar voorjaar 2018. Verschillende procedures moeten daarbij gelijktijdig doorlopen worden, zoals de milieueffectenrapportage, een maatschappelijke kosten-batenanalyse en veiligheidsstudies. De verdere havenontwikkeling mogelijk maken en ruimte maken voor extra containercapaciteit blijft natuurlijk de doelstelling. We zullen in functie daarvan nieuwe stappen moeten zetten in het kader van de ruimtelijke ordening.

Dirk de Kort (CD&V): Minister, het is wel duidelijk dat nu onmiddellijk de impact bijzonder groot is voor de bestaande havenontwikkeling. Eigenlijk is er op

dit moment een stilstand. Ook voor de verdere natuurontwikkeling betekent dit een stilstand. Ik hoop dat u en de Vlaamse administratie de handen in elkaar slaan om een evaluatie te maken van die ontwikkeling. We hebben vrij hoge natuurinstandhoudingsdoelstellingen vooropgesteld. Gezien de vermenging van enerzijds de aanduiding van een economische zone en anderzijds de aanduiding van een Habitat- en Vogelrichtlijngebied met hoge natuurinstandhoudingsdoelstellingen vraag ik me af of we dat niet eens grondig moeten evalueren. Moeten we niet eens nadenken of het niet beter is voor die economische activiteiten en voor de verdere ontwikkelingen in de toekomst om een afbakening te hebben, met een harde kern voor economisch gebied, die uiteraard natuurlijk ook wel voor een deel zal kunnen samengaan met een stukje natuur? Maar daarnaast moeten we toch ook bekijken of er elders natuurontwikkelingen mogelijk zijn.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Annick De Ridder (N-VA): Minister, collega's, ik grijp op mijn beurt de gelegenheid aan om nog eens de nadruk te leggen op het gigantische belang van het spoedige doorhakken van knopen in het kader van de complexeprojecten-procedure, die na veel vijven en zessen is opgestart met betrekking tot de broodnodige extra containercapaciteit voor de haven van Antwerpen. Mijnheer de Kort, dit is, voor alle duidelijkheid, niet iets nieuws. Deze uitspraak van de Raad van State zagen we al lang op ons afkomen.

Ik blijf erbij dat in dit verband veel te lang getalmd is. Dat heeft te maken met het aspect van natuurontwikkeling, met de duidelijke niet-aanvaardbaarheid voor Europa en met alle mogelijke vergunningstechnische en procedurele gevolgen daarvan. Ik stel daar al geruime tijd vragen over. Minister, dat is geen verwijt aan u. Ik ben blij dat men nu met die complexeprojectenprocedure is gestart. U hebt bevestigd dat de ontwerpen van voorkeursbesluiten voor het najaar zullen zijn en het uiteindelijke voorkeursbesluit in het voorjaar zal worden genomen. Mijn enige bijkomende vraag is: wilt u ervoor zorgen dat er geen bijkomende vertraging meer optreedt? Zo kunnen we ook internationaal duidelijk maken dat die bijkomende capaciteit er komt. Het is werkelijk cruciaal dat er geen verdere vertraging meer komt.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Vorige vrijdag besliste de Raad van State tot de gedeeltelijke vernietiging van het afbakeningsplan voor de Antwerpse haven. Dat betekent dat alle op basis van dit plan verleende vergunningen ongeldig zijn. Dat betekent meer bepaald dat de werken die momenteel bezig zijn nabij de Prosperpolder, onwettig zijn en een bouwovertreding vormen. Daarom zal een actiegroep vragen om deze illegale werken stil te leggen. Minister, vindt u niet dat het de verantwoordelijkheid is van de bevoegde ministers, maar ook van de gehele Vlaamse Regering, om de graafwerken die door het arrest illegaal geworden zijn, stil te leggen?

Minister Ben Weyts: Wat dat laatste betreft, zijn er momenteel werken aan de gang in de Prosperpolder, fase1-gebied. Daar is men nu bezig met ingrijpende werken inzake de waterhuishouding. Deze week zijn daaromtrent nog gesprekken gevoerd, om te zien wat de concrete consequenties zijn voor de vergunning en de lopende werken. Ik deel in dat verband het standpunt van de haven. Onze mening is dat we die werken in de komende weken moeten stilleggen, na het nemen van bewarende maatregelen. Aangezien daar al gewerkt is aan de waterhuishouding, moeten we ervoor zorgen dat er geen neveneffecten ontstaan met betrekking tot mogelijke overstromingen. Dat moet in orde worden gebracht en dan zullen we die werken, hopelijk zeer tijdelijk, stilleggen.

Wat betreft de evaluatie van de natuurcompensatie en de procedures in het kader van ruimtelijke ordening, milieu en natuur ben ik zelf vragende partij om

hervormingen te zien gebeuren. Vanuit Mobiliteit en Openbare werken zijn wij daarbij vooral het 'lijdend voorwerp' als het gaat over die procedures. Ik ben de eerste om te wensen dat er op dat vlak kortere, eenvoudigere en transparantere procedures tot stand zouden kunnen komen, die initiatieven kunnen faciliteren.

Dirk de Kort (CD&V): Minister, het is goed dat u ermee instemt dat er in de toekomst een evaluatie zal gebeuren. Ik hoor dat er goed overleg is tussen uzelf, de administratie en de haven van Antwerpen zelf over de wijze van uitvoering. De Raad van State gaat alleen na of de regels zijn gevolgd. Daarnaast moeten we de spelregels nog eens tegen het licht houden om te zien of bijsturingen in de toekomst wenselijk zijn. Het is uiteraard zo dat we oog hebben voor de natuur en voor het milieu, maar we mogen ook onze corebusiness, namelijk de economische activiteit, in het belang van Vlaanderen, niet in het gedrang laten komen. Het is goed dat we daarover in de commissie verder van gedachten blijven wisselen om te zien of we de procedures kunnen bijsturen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over applicaties ter bevordering van de verkeersveiligheid van jonge bestuurders

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Voorzitter, minister, ik heb al meerdere malen op dit spreekgestoelte gestaan om mijn bezorgdheid over de verkeersveiligheid bij jonge bestuurders naar voren te brengen. Minister, dat is ook een vraag die bij u nooit in dovemansoren is gevallen. Dat is ook terecht. Verkeersongevallen bij onze jongeren zijn, jammer genoeg, nog altijd de doodsoorzaak nummer één. De Standaard meende deze week te weten dat we het in de ongevallenstatistieken, en dan gaat het over ongevallen met dodelijke afloop per miljoen bestuurders, met betrekking tot jonge bestuurders heel erg slecht doen. Alleen Letland laten we wat dat betreft voorgaan. Ik heb die statistieken ook eens zelf bekeken. Ik meen dat ook Polen en Cyprus het nog slechter doen. Kortom, we doen het niet goed op dat vlak.

In die zin denk ik dat de vernieuwde rijopleiding al een heel goede stap vooruit is. Dat geldt ook voor het vernieuwde rijexamen en de apps die nu verschijnen. Er is de app van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV). Die bestond al een tijdje. Nu volgt de app van het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid (BIVV), namelijk Smart Drivers. Het gaat om apps die vooral rapporteren over het rijgedrag, maar die ook een soort logboek bijhouden inzake de gereden kilometers. Dat was, denk ik, ook een vraag van ons. We waren het er immers allemaal over eens dat de rijopleiding maar goed kan zijn als er veel ervaring in ingebakken zit.

Ik heb al ruim aangetoond dat er inderdaad wel wat inspanningen ter zake zijn gebeurd. Minister, welke initiatieven plant u nog om dat slechte cijfer met betrekking tot jonge bestuurders naar beneden te krijgen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Ceyskens, uw bekommernis is natuurlijk volledig terecht. Ik ken enkel de cijfers uit het hoofd als het gaat over het aantal jonge verkeersslachtoffers in de leeftijdscategorie van 15 tot 30 jaar. Daar doen we het zeer, zeer slecht in Europees perspectief. We zitten dan bij de laatste 3 of 4 op ongeveer 25. Dat zijn dramatische cijfers.

Welke hervormingen hebben we gepland? Zoals u terecht hebt gezegd, is er enerzijds de hervorming van de rijopleiding en het rijexamen, waarbij we stellen

dat als we de dodentol willen verlagen, we de lat hoger moeten leggen. De hervorming van het rijexamen is er vanaf 1 juni, de hervorming van de rijopleiding vanaf 1 oktober. Dan volgt nog een tussenstadium van het terugkommoment, dat later in werking treedt. Maar ook op dat vlak gaan we nog dit jaar een decreetgevend initiatief nemen.

Momenteel zitten we in de fase van de afwerking bij de VSV inzake 'Rijbewijzer'. 'Rijbewijzer' heeft naast een digitale toepassing via een app ook een papieren versie, waarbij we vooral ondersteuning willen bieden ten aanzien van zowel de kandidaat voor het rijexamen als voor de begeleider. Het gaat om concrete tips, een logboek dat kan worden bijgehouden, concrete aanduidingen, oefeningen, een evaluatie, allemaal elementen die vervat zitten in dat nieuw product dat nu wordt afgewerkt.

Daarnaast heb ik de VSV gevraagd om werk te maken van één groot platform, één portaal inzake verkeersveiligheid in al haar aspecten. Daarop komen zowel pakketten inzake verkeerseducatie, die gegeven kunnen worden door leerkrachten of wie dan ook die daarom vraagt, als een concrete update, een stand van zaken rond nieuwe initiatieven ten aanzien van de wegcode. Het is dus één ruim portaal inzake verkeersveiligheid, één platform. Want er zijn nogal wat verschillende initiatieven en er is nogal wat versnippering. Men is daaraan aan het werken. Het zit in nog in een conceptfase.

Maar ik hoop ook daar dat we volgend jaar een concreet initiatief kunnen aankondigen, en dat we met al die initiatieven resoluut doorgaan in de strijd tegen de schande van de vierhonderd verkeersdoden. Vorig jaar hebben we al één grote opsteker mogen noteren, namelijk een daling van het aantal verkeersdoden met 15 procent. Om op dat elan door te gaan, nemen we nog verschillende bijkomende initiatieven.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is goed dat er verder wordt ingezet op verkeersveiligheid, op vorming van jonge bestuurders. Ik herinner me nog dat de Oostenrijkse verkeerspsycholoog in de commissie vertelde welke spectaculaire winsten – 33 procent bij jonge bestuurders op één jaar tijd – men in Oostenrijk heeft geboekt met de hervorming van de rijopleiding. We hebben altijd gepleit voor een rijopleiding die betaalbaar moet blijven zodat ze voor iedereen toegankelijk is, maar die ook performanter moet zijn. We gaan die richting uit.

Ik moet wel zeggen dat ik de wenkbrauwen fronste toen ik vaststelde dat er én een app van het BIVV is én een app van de VSV. Ik vraag me af of we niet beter de krachten hadden kunnen bundelen om samen tot één performante app te komen, eerder dan twee apps naast elkaar te ontwikkelen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Het zou misschien een optie kunnen zijn om via zo'n app tijdens de rijopleiding het rijgedrag over een langere tijd te monitoren en dat op te nemen in de evaluatie tijdens het rijexamen. Op die moment is er niet een momentopname van het examen, maar het rijgedrag over een langere tijd dat als criterium kan worden gebruikt om al dan niet te zeggen of iemand geschikt is om te sturen in het verkeer en dus een rijbewijs verdient. Minister, het is gewoon maar een tip.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, het is natuurlijk niet gek dat wij het een goed idee vinden dat u een platform opricht waar al deze zaken worden gebundeld en waar de gebruiker dan ook gemakkelijk zijn weg in kan vinden.

De app vind ik een heel goed en mooi initiatief. Het is een deel van een breder verhaal om jongeren te vormen en te begeleiden tot veilige chauffeurs. Het sluit ook helemaal aan bij de hervorming van de rijopleiding die u hebt voorgesteld en die binnenkort in werking treedt.

Minister, welk statuut kan zo'n toepassing krijgen? Gaan we ze integreren in de rijopleiding? Gaan we ze aanbevelen? Zult u bijvoorbeeld met de verzekeringssector contact nemen om na te gaan of zij er rekening mee kunnen houden en bijvoorbeeld het tarief voor verzekeringen voor jongere chauffeurs daarop laten aansluiten? Ik ben gewoon heel benieuwd naar hoe we die app zullen laten functioneren binnen het hervormingssysteem dat eraan komt.

Minister Ben Weyts: Ik heb al een paar keer geprobeerd om met de verzekeringssector gesprekken aan te gaan in functie van een soort korting op de verzekeringspremie in relatie tot bijvoorbeeld zulke apps. De app van het BIVV heeft als voordeel tegenover die van de VSV dat er ook een signaal komt wanneer de maximumsnelheid wordt overschreden, wanneer er te bruusk wordt geremd of te snel wordt opgetrokken. Ik hoop op nog meer congruenties met de sector.

Een ander aspect dat in beide apps vervat zit, is het verstoren van het gsm-signaal zodat er tijdens het rijden geen telefooncommunicatie, sms of internet mogelijk is. Ik hoop dat die toepassingen effectief en gegarandeerd kunnen worden toegepast – geen app die kan worden afgezet. Het is mijn ambitie tot enige congruentie en akkoorden te kunnen komen.

We hebben zelf ook pas twee weken geleden kennis kunnen nemen van de app van het BIVV. Op zich is dat niet erg, omdat alle initiatieven die worden genomen in de strijd tegen de schande van de vierhonderd verkeersdoden in Vlaanderen, mooi zijn meegenomen. Het sterkt me wel in de overtuiging dat we één groot portaal nodig hebben, één platform, via hetwelk je verschillende andere apps of alternatieven kunt bereiken. Er moet wel één grote voordeur zijn inzake verkeersveiligheid, net zoals we het Huis voor de Verkeersveiligheid hebben opgericht om versnippering tegen te gaan. Eén aanspreekpunt, een verzameling van verschillende partners, is nodig als het gaat over verkeerseducatie en over alles wat we te bieden hebben aan de modale burger op het vlak van verkeersveiligheid.

Lode Ceysens (CD&V): Minister, dank u wel. Ik ben het helemaal met u eens dat elk initiatief dat wordt genomen in functie van de verkeersveiligheid, een goed initiatief is. Alleen had het misschien gekund om bij de apps de handen in elkaar te slaan en samen een meer performante app te maken. In dat opzicht herhaal ik mijn pleidooi dat ik hier nog al eens heb gehouden, dat als het gaat over zaken als verkeersveiligheid en dergelijke meer, niet alleen het BIVV en de VSV misschien af en toe meer zouden moeten overleggen, maar ook dat u dergelijke zaken met uw collega kunt bespreken. Het zou goed zijn mocht dat wat op elkaar worden afgestemd. Voor de rest kunt u voor alle initiatieven die u ter zake neemt, de volle steun van ons genieten.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Annick De Ridder aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het bereikte akkoord met het loodswezen

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Annick De Ridder (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, de betrouwbare dienstverlening van de haven van Antwerpen is een van de belangrijke en grote troeven van onze haven. Dat klimaat van betrouwbaarheid is de laatste tijd toch wel wat onder druk komen te staan, stellen we vast, door maandenlange onrust

door het dreigen met acties, het voeren van prikacties en het voeren van regelrechte stakingen door bepaalde loodsenverenigingen, met als triest dieptepunt enkele maanden geleden het volledig afsluiten van onze geliefde haven van Antwerpen door twaalf ACOD'ers.

Minister, het heeft u bloed, zweet en tranen gekost – ik denk niet dat ik overdrijf – om een akkoord te vinden met die loodsen. Iedere keer dat u dacht dat u een akkoord bereikt had met een van de loodsenverenigingen om te komen tot meer efficiëntie, was er wel een andere die daags nadien al het akkoord weer afbrandde en zei dat het niet kon en dat er zaken voor hen onaanvaardbaar waren. Voor alle duidelijkheid: het gaat over een beroepsgroep van een dikke driehonderd loodsen, verdeeld over zeven vak- en beroepsverenigingen. U kunt zich daar al iets bij voorstellen.

Maar gisteravond was er goed nieuws van de vakbond zelf, die liet weten dat u wel degelijk finaal het akkoord op zak zou hebben om in de toekomst te komen tot een efficiëntere beloodsing en dienstverlening aan de kant. U kunt ongetwijfeld wat licht laten schijnen op de inhoud van het akkoord, maar mijn belangrijkste vraag is of er in het akkoord ook garanties zijn ingeschreven voor een efficiënte en vooral betrouwbare dienstverlening, lees 'zonder onderbrekingen', voor de toekomst.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: U zegt het correct: het heeft bloed, zweet en tranen gekost om uiteindelijk een akkoord te bereiken. Ik heb de afgelopen maanden en jaren heel veel uren gespendeerd met loodsen. Van de 320 heb ik er toch een heel deel gezien aan de onderhandelingstafel en daarbuiten. We hebben maandag op Sectorcomité XVIII een akkoord bereikt.

U weet dat je in sectorale onderhandelingen drie vormen van akkoord hebt. Ofwel bereik je gewoon een akkoord, ofwel een akkoord met opmerkingen, ofwel een protocol van niet-akkoord. Voor alle duidelijkheid: het ACOD heeft een akkoord met opmerkingen geformuleerd ten aanzien van het optimalisatieplan, waarvan ik zo dadelijk zal duiden waarover dat gaat, en een niet-akkoord ten aanzien van de invoering van de prestatiecoëfficiënt. Het VSOA heeft een akkoord met opmerkingen gegeven en het ACV heeft een akkoord met opmerkingen gegeven ten aanzien van het optimalisatieplan en een twijfel over de invoering van de prestatiecoëfficiënt.

Het belangrijkste is dat we een optimalisatieplan hebben dat zorgt voor meer efficiëntie en een betere dienstverlening voor de klanten van de haven, bijvoorbeeld minder wachttijden en meer doen met minder personeelsmiddelen. Daartegenover staan voordelen voor de loodsen op het vlak van een prestatiecoëfficiënt, namelijk een soort van premie voor het binnenloodsen van megaschepen en bijvoorbeeld ook het opnemen van bepaalde premies in het loon, zodat dat ook kan meetellen in de pensioenberekening.

We hebben hierover een akkoord bereikt. Ik heb het volgende in het protocol laten opnemen: "Alle partijen engageren zich om op een constructieve wijze mee te werken aan de uitvoering van deze overeenkomst en geven hun duurzaam engagement om in dit klimaat te zorgen voor stabiliteit voor alle stakeholders binnen de havengemeenschappen."

Met deze belangrijke passage geven we het signaal dat we een bladzijde omslaan. Gedurende meer dan tien jaar hebben we gesprekken gevoerd en acties gekend, van langzaamacties tot stakingen. We kunnen die bladzijde nu om draaien en vooruitkijken. We kunnen vooral zorgen voor meer efficiëntie, een betere dienstverlening en stabiliteit. Dat maakt me een tevreden man.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder, u maakt de minister tevreden.

Annick De Ridder (N-VA): Voorzitter, u zou beter ook tevreden zijn. U zou moeten weten over welke welvaart het voor heel Vlaanderen gaat.

Minister, ik dank u voor het antwoord. U hebt bevestigd dat er wel degelijk efficiëntiewinsten in zitten. We gaan voor een betere dienstverlening voor de klanten. Minstens even belangrijk is echter de passage die garandeert dat er stabiliteit zal zijn. Dit betekent sociale vrede. Gezien het nieuws dat we gisteren hebben ontvangen, is dit zeer belangrijk. De rederijalliantie 2M zou twee lijnen schrappen. Anonieme bronnen beweren dat dit te maken heeft met de acties van de loodsen. Nadien bleken die bronnen niet zo anoniem te zijn. Eigenlijk heeft schepen Van Peel dit in de kranten laten zetten. Of dit waar is, doet er niet toe. Het is enorm belangrijk voor onze toekomst dat dergelijke dramatische beslissingen kunnen worden vermeden.

We moeten inzetten op stabiliteit en op een betrouwbare dienstverlening. Daarnaast moet zeer snel duidelijkheid worden verschaft over de beslissing inzake de bijkomende containercapaciteit voor Antwerpen en de Waaslandhaven. Daarnaast moet ook de spade in de grond voor de Oosterweelverbinding. We moeten de congestieproblematiek voor onze haven wegwerken.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, het is zeer eenvoudig. U verdient hiervoor een grote pluim. Als het goed is, moet het ook worden gezegd. Volgens mij hebt u een zeer belangrijk obstakel opgeruimd. Dit is van kapitaal belang voor onze Vlaamse economie. Als de loodsen niet meewerken of staken, is dat van kapitaal belang voor onze economie en alles wat er verband mee houdt. We weten dat de haven van Antwerpen de slagader van de Vlaamse economie is. Het beeld dat ik heb gebruikt, is dan ook duidelijk. Proficiat. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

Dirk de Kort (CD&V): Voorzitter, de sociale rust is belangrijk. Onze havens kunnen stakingen zeker missen als kiespijn. Die stakingen hebben op termijn zeker en vast nefaste gevolgen, zeker met betrekking tot de internationale uitstraling.

We zijn ook zeer blij dat federaal minister Peeters een positief bericht heeft gekregen. We hebben vandaag vernomen dat een akkoord is bereikt in verband met de havenarbeid. De Europese Commissie gaat akkoord met de aanpassingen van de wet-Major.

Minister, wat de loodsen betreft, zal de sociale vrede in de toekomst terugkeren. Dat is zeker en vast positief. Ik zou u echter nog een vraag willen stellen. In het begin was het voor het loodsenakkoord belangrijk in de multivalentie te voorzien. Dit was van belang om heel het plan en het loodsenakkoord betaalbaar te houden. Is nog steeds in die multivalentie voorzien? Hoe zit het met de betaalbaarheid van de dienstverlening in de toekomst?

Minister Ben Weyts: Het aspect van de multivalentie maakt deel uit van het akkoord. De rivierloodsen en hun vertegenwoordiging hebben echter nadrukkelijk gepleit voor een uitstel van de invoering van die maatregel voor hun korps. Meer bepaald hebben ze bepleit dat ze een nog grotere efficiëntie zouden kunnen bereiken met alternatieven voor de multivalentie. We hebben afgesproken dat ze de kans krijgen om op het terrein aan te tonen dat hun voorstellen inderdaad tot minder wachttijden en een betere efficiëntie leiden. Indien dit het geval blijkt te zijn, zal de multivalentie ook in hun korps worden ingevoerd.

Tot slot dank ik u voor de pluim. Ik ben in dezen zowel bescheiden als voorzichtig. De hele pensioenproblematiek ligt namelijk nog op tafel, waarbij men uitdrukkelijk wil dat het loodseneroep wordt erkend als een belastend beroep. Dat is een vraag die wij vanuit de Vlaamse Regering ondersteunen, als je weet dat men echt aan een touwladder van de ene boot op de andere moet overstappen. Er zijn daarin echter nog geen definitieve besluiten genomen.

We hopen dat deze sociale vrede en deze stabiliteit niet fragiel zijn. Ik heb er alleszins goede hoop in. Ik denk dat hier een vrij goede, solide basis is gelegd voor een stabiele toekomst.

Annick De Ridder (N-VA): Er wordt ons, Antwerpenaren, soms verweten dat we chauvinistisch zijn. Maar eigenlijk vind ik dat we dat als Vlamingen in het algemeen te weinig zijn over onze Antwerpse haven. Ik geef een paar cijfers mee. De Antwerpse haven brengt brood op de plank voor maar liefst 150.000 gezinnen. Vorig jaar werd de kaap van 208 miljoen ton overslag bereikt. Het is de tweede petrochemische cluster wereldwijd en de tweede haven, na Rotterdam – maar daar werken we aan –, in Europa.

Ik ben blij dat we dat Antwerpse chauvinisme alvast op één iemand hebben kunnen overbrengen, namelijk een Vlaams-Brabander die nu zo heel veel doet voor die Antwerpse haven.

Ik bewaar mijn pluim tot het einde. Ik wil u namelijk danken voor uw volgehouden inspanningen. We zullen samen opvolgen of die efficiëntiewinsten tegen 2020 wel degelijk gerealiseerd kunnen zijn. U krijgt alvast ons vertrouwen. Ik dank u voor de inspanningen die u levert voor onze zo belangrijke motor van Vlaamse welvaart. (*Applaus bij de N-VA en Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over dringende maatregelen om de veiligheid van fietsoversteekplaatsen op gewestwegen te verhogen

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, minister, het was maandagnamiddag even schrikken. Voor iedereen die bezig is met fietsen, fietsverkeer, met veiligheid van fietsers was het een zwarte dag, waarop een groep van fietsers werd geraakt bij een oversteek. Het was een oversteek op een gewestweg, waarbij je tweemaal twee vakken over moet en de snelheid op 90 kilometer per uur ligt. Dat zijn omstandigheden waarbij voetgangers en fietsers – ik noem ze liever actieve weggebruikers – eigenlijk op een zeer onveilige manier zo’n gewestweg moeten overgaan.

De plaats op zich ligt op een punt dat volgens de lokale burgemeester een lokale oversteekplaats is in het lokale fietsnetwerk. Ze wordt eigenlijk aardig gebruikt door heel wat fietsers. Ik moet eerlijk zeggen dat we wat dat betreft, niet enkel in Kasterlee, maar ook op heel wat andere plaatsen, dergelijke oversteekplaatsen hebben, waar geen lichten staan, geen maatregelen werden genomen en waar je dus als fietser of voetganger toch met een behoorlijk snelheidsregime van auto’s wordt geconfronteerd bij het kruisen van de baan.

De reactie van uw administratie was relatief snel. Men heeft namelijk voor een jaar onderzoek gedaan, maar nu aangekondigd dat men dat onderzoek zal stopzetten en toch lichten zal plaatsen.

Minister, er zijn nog een aantal van die punten. We kennen ze allemaal. Heel wat fietsers melden die ook geregeld. Wat zult u eraan doen om er zo snel mogelijk voor te zorgen dat de actieve weggebruiker, de fietser, dergelijke oversteekplaatsen op gewestwegen, waarvoor we als Vlaamse overheid verantwoordelijk zijn, op de meest veilige manier kan oversteken?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Grosso modo voeren we een tweesporenbeleid: van boven naar onder en van onder naar boven. Wat wil dat zeggen?

Om te beginnen is er het spoor van boven naar onder. We hebben een lijst met zwarte punten. U weet dat we zijn afgestapt van de werkwijze waarbij we één lijst vastleggen. Rond 2000 hadden we een lange lijst opgesteld met 800 punten die vervolgens de volgende vijftien jaar werd afgewerkt. Dat had als nadeel dat ondertussen de situatie wijzigde en sommige punten niet meer acuut waren, bijvoorbeeld door een omleiding van het verkeer of andere maatregelen en dat er bovendien andere meer acute zwarte punten bij waren gekomen.

Daarom hebben we besloten om een actieve lijst te hanteren, die we jaarlijks updaten op basis van de ongevalgegevens. Ik weet dat dat een discutabel criterium is, maar je moet wel een bepaalde parameter hanteren. Daarbij gaan we de zwarte punten of de zwarte zones rangordenen, in functie van wat de prioriteit is. En we doen dat op basis van ongevalgegevens. Dat is het luikje 'van boven naar beneden'. Daarnaast screenen we ook 300 à 350 kruispunten op jaarbasis om te kijken wat we daar kunnen doen in functie van meer verkeersveiligheid, met vooral oog voor de actieve weggebruiker.

Daarnaast heb je ook het spoor van onder naar boven. Daarvoor dienen de zogezegde Provinciale Commissies Verkeersveiligheid. Daarbij zit men op lokaal niveau samen met lokale besturen, met politie, met het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid (BIVV), met ons departement, mijn administratie, het Agentschap Wegen en Verkeer, om te kijken wat de concrete vragen zijn van de mensen die met zijn twee voeten op het terrein staan, zodoende dat je ook van anderen uit een feedback krijgt, en niet alleen zuiver op basis van ongevalgegevens. Dat is een specifiek budget van 7 miljoen euro.

Voor de beide sporen, van onder naar boven en van boven naar onder, bekijk ik hoe we extra financiële inspanningen kunnen doen. Dat is mijn engagement. Ik kan daar nog geen bedragen op plakken, maar dat zal ook wel zo zijn. Ik wil de middelen die we nu vergaren via het Verkeersveiligheidsfonds, meer gaan activeren om in zulke sporen te gaan investeren. Dat komt er dus sowieso aan. Maar voor alle duidelijkheid, want ik heb veel gelezen over de concrete betreurenswaardige casus, we gaan dat wel altijd weloverwogen doen.

Met betrekking tot Kasterlee hadden we net de beslissing genomen, trouwens samen met de gemeente, om die N19 in zijn totaliteit te bekijken. Je kunt dat niet per gemeente bekijken. Je moet dat in zijn totaliteit bekijken. Waar gaan we investeren? Hoe gaan we de fietsers leiden naar welke oversteek? Dat wil zeggen dat je andere gaat sluiten. We hebben daar al een beslissing genomen, die geformaliseerd moet worden, om net op dat punt verkeerslichten met een drukknop te gaan plaatsen. Maar dat drama is ons vooraf geweest. Dat betreuren we ten zeerste. In de eerste plaats is de oorzaak onoplettendheid van een bestuurder. Maar goed, het is wat het is. Alleszins investeren we resoluut in meer verkeersveiligheid, en heel concreet zal dat ook betekenen dat we in die twee sporen nog extra middelen gaan investeren.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik ben blij dat u zegt dat u extra middelen gaat investeren. Ik ben ook blij dat u zegt dat u zowel van boven naar beneden

als van beneden naar boven werkt, maar ik wil aanvullend ook de opmerking meegeven dat er, met betrekking tot het ongeval in Kasterlee, al een hele tijd een onderzoek naar die specifieke oversteekplaats bezig was. Zo heb ik toch begrepen. Ik vind het goed dat u heel die weg bekijkt. Als je bijvoorbeeld ook kijkt naar gebruikersgegevens die we samen ophalen met de Fietzersbond en My Bikeworld, en je gaat heel die N19 aflopen, dan zie je daar nog een aantal punten opduiken waarvan fietsers dagelijks aangeven dat er een probleem is en dat er aan die oversteekplaats moet worden gewerkt.

Ik heb soms de indruk – maar misschien zie ik dat verkeerd – dat we te weinig doen met die gegevens van de fietsers zelf. My Bikeworld is een website van de Vlaamse overheid, samen met de Fietzersbond. Ik ga een beetje weg van de ongevallenstatistieken, want ik vind het een beetje raar dat er eerst een ongeval moet gebeuren voordat we het mogelijk als zwart punt gaan markeren. In hoe-verre kunnen we meer gebruikmaken van de gebruikersdata die fietsers sowieso verzamelen via allerhande apps, ook apps van de Vlaamse overheid, om in te grijpen op die oversteekplaatsen die zij zelf dagelijks markeren als: hier moet ingegrepen worden?

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Minister, ik ben blij met uw engagement om nog extra inspanningen te doen. Want fietsen is in, dat weet u ook. Het is goed dat fietsen in is. Veel regio's, waaronder ook de Kempen, profileren zich als fietsregio. Al onze gemeenten en gemeentebesturen zetten zich daar ook achter en ijveren voor het fietsvriendelijker maken van onze wegen, zeker op onze talrijke – en we hebben er in de Kempen heel veel – fietsroutenetwerken, en zeker ook op die cruciale oversteekplaatsen, waar collega Rzoska naar verwees, voor die lokale fietsroutenetwerken, waar zij nog vierbaanswegen moeten kruisen waar tot op heden nog 90 kilometer per uur kan worden gereden, zoals de N19, die u aangehaald hebt.

Minister, ik sluit me een beetje aan bij de vragen die de heer Rzoska heeft gesteld. Vele gemeenten, niet alleen in de Kempen, hebben al dossiers ingediend bij de provinciale verkeerscommissie, waar u zelf naar hebt verwezen als spoor van onder naar boven. Ook de gemeente Kasterlee heeft dat 16 maanden geleden gedaan, terwijl de doorlooptijd normaal 6 maanden bedraagt. Nu zegt u dat er een beslissing was genomen voor dat kruispunt. Minister, kunt u die beslissing bevestigen?

U brengt ook een nieuw gegeven naar boven over de totaliteit van de N19, die meerdere gemeenten betreft. Welke timing hanteert u voor het bekijken van oversteekplaatsen voor de vele fietsers in de totaliteit van de N19 en de ring rond Turnhout?

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Minister, ik denk dat iedereen die regelmatig fietst, dergelijke fietsoversteekplaatsen kent. Het gaat over landelijke wegen die zich ontsluiten op gewestwegen. Het is als fietser soms levensgevaarlijk om die over te steken. De snelheid waarmee een wagen op je afkomt, is soms moeilijk te schatten. Het zou dan ook ideaal zijn om overal fietstunnels en fietsbruggen aan te leggen, maar dat is financieel niet haalbaar. We kunnen ook meer landelijke wegen afsluiten maar dan moet de fietser een grote omweg maken, en dat is ook niet altijd evident.

Het is een moeilijke discussie over een moeilijk evenwicht maar als we maximaal willen inzetten op koning fiets, dan moeten er op korte termijn oplossingen worden aangereikt.

Een eerste maatregel op korte termijn zou kunnen zijn dat er veel meer signalisatie en verwittigingsborden worden geplaatst aan dergelijke cruciale

oversteekplaatsen. Het initiatief waar u het over hebt, van boven naar onder en van onder naar boven, is ook goed, maar dan wil ik u wel vragen om op korte termijn de nodige budgetten uit te trekken om daar snel werk van te maken. Wanneer men voorstellen doet, ook vanuit de lokale besturen, gaat daar altijd heel wat tijd over. Ik wil er dan ook op aandringen dat uw administratie een tandje of meerdere tandjes bij steekt om dergelijke oversteekplaatsen veiliger te maken.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, het ideaal is de vijand van het goede. Wat u kunt aanpakken, moet u op korte termijn uitvoeren. Vorig jaar is een werkgroep geïnstalleerd met daarin de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), Fietsberaad en de Vlaamse overheid, met als doel veilige oversteekplaatsen voor fietsers te creëren. Er zou worden gewerkt met oker om het een en ander te markeren en herkenbaar en dus veilig te maken voor de betrokkenen. Ik zou daar eigenlijk meteen werk van maken. Daarvoor moest een dienstorder worden aangepast bij het Agentschap Wegen en Verkeer, maar ik vraag u om dat en ook al de rest aan te pakken in opeenvolgende stappen.

Er is intussen al veel voorbereiding gebeurd, dat hebt u ook gezegd in het eerste deel van uw antwoord, maar ik stel voor om wat in die werkgroep al is besloten over die okerkleurige oversteekplaatsen en de andere aanpassingen die kunnen worden doorgevoerd, te implementeren op het terrein.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): Maandag, toen het ongeluk gebeurde, dachten we niet aan politiek, maar aan de nabestaanden. Ik wil dan ook zeker mijn medeleven betuigen aan de nabestaanden. Maar even later dachten we opnieuw aan politiek, dat is waarvoor we hier zitten. Ik ben dan ook tevreden te horen dat u dat op een structurele manier wilt aanpakken, minister, van bovenaf en van onderuit. Ook vandaag doet u de toezegging om extra financiële inspanningen te doen, naast de inspanningen die u de volgende jaren zult doen voor meer dan 300 miljoen euro in fietsinfrastructuur en oversteekplaatsen. Het is heel belangrijk dat u vandaag zegt dat u daar extra op zult inzetten.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Het is belangrijk dat wij van onderuit de prioriteiten mee kunnen bepalen. Het provinciaal overlegorgaan is heel belangrijk, maar wordt ook onderzocht of dat vlot genoeg loopt, of die termijnen niet te lang duren, of er op prioritaire assen snel genoeg kan worden ingegrepen wanneer die informatie van onderuit naar boven gaat?

Minister Ben Weyts: Ik hoor hier regelmatig de bezorgdheid, zeker bij de mensen die ervaring hebben inzake lokale besturen, dat er een snellere doorstroming moet komen. Op zulke overlegfora zijn er uiteenlopende meningen. Een gemeente heeft liever een veilige oversteekplaats op het eigen grondgebied dan op het grondgebied van de andere gemeente.

Bijvoorbeeld, in de casus van Kasterlee is er een veilige tunnel die de N19 kruist op een afstand van ongeveer 1 kilometer. Dat zijn keuzes die je moet maken en dat tracht je zoveel mogelijk gezamenlijk te doen, in dit voorbeeld vanuit een gezamenlijke aanpak van de N19. Je moet dat gemeentegrensoverschrijdend zien, want anders kom je nergens, zeker niet als de middelen beperkt zijn. En dat is altijd het geval.

Ik neem uw suggesties mee: meer van onderuit, ook particulier. Op het niveau van de Provinciale Commissie Verkeersveiligheid moet men misschien ook meer oog hebben voor wat er wordt gemeld via die kanalen, en moet dat ook proactiever worden meegenomen. Die suggestie neem ik zeker mee.

Mijnheer Keulen, de suggestie van de okerkleurige fietssuggestiestroken hebben we al vertaald in een nieuw fietsvademeccum, dat we verleden week hebben gelanceerd. Daarin zit dat vervat. Ook daar trachten we maximaal stappen vooruit te zetten.

Björn Rzoska (Groen): In het parlement hebben we beslist dat de fiets de nieuwe vervoersmodus wordt. Daarop willen we inzetten, die shift willen we maken. Kwetsbaarheid en veiligheid van fietsers moeten een absolute prioriteit zijn. Met degenen die dit thema volgen, zijn we het daarover eens.

Een actievere rol van gebruikers en gebruikersdata kan aangeven waar die knelpunten zijn. Wat in Kasterlee is gebeurd, zou ons moeten aansporen om een aantal maatregelen versneld te nemen, want er zijn nog zulke punten. In afwachting van een definitieve oplossing kan er worden ingegrepen in snelheidsregimes. Daarover zijn we zelf baas, daarop kunnen we ingrijpen. Aan oversteekplaatsen kunnen we bijvoorbeeld het aantal rijvakken tijdelijk verminderen om de snelheid eruit te halen. Er zijn allerhande zaken die we morgen kunnen beslissen om ervoor te zorgen dat – en dat is een goede zaak – meer mensen de fiets gebruiken. Zij moeten dat dan ook op een zeer veilige manier kunnen doen.

Minister, u belooft extra budget, u belooft meer rekening te houden met de data van onderuit. Dat is de enige manier om de shift te kunnen maken naar een volwaardige fietsmobiliteit, zoals dat hoort in Vlaanderen. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de recente cyberaanval op bedrijven en overheidsinstellingen

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister-president Bourgeois. Minister Muyters verblijft in het buitenland.

Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister-president, afgelopen weekend werd de wereld geconfronteerd met een agressieve cyberaanval. Zowel publieke als private instellingen werden gehackt, gegevens werden gegijzeld. Dat was heel confronterend. Voor heel veel mensen was het zelfs de eerste confrontatie. We hebben allemaal beseft hoe kwetsbaar zowel de publieke als de private instellingen zijn door de digitalisering. Ik heb het zelf een aantal maanden geleden meegemaakt. Als ondernemer sta je dan met je rug tegen de muur. Je hebt een aantal opties. Het komt erop neer dat die criminelen willen dat je betaalt voor die gegevens.

Het afgelopen weekend heb ik gemerkt dat er op het federale niveau, onder impuls van minister van Digitale Agenda Alexander De Croo, een aantal maatregelen zijn genomen. Er is onder meer een callcenter opgericht, dat 24 op 24 open is. Er zijn budgetten vrijgemaakt voor sensibilisering.

Economie is een Vlaamse bevoegdheid. De Vlaamse Regering draagt een grote verantwoordelijkheid om onze Vlaamse ondernemers te behoeden voor dergelijke nieuwe vormen van criminaliteit.

Minister-president, zijn er al maatregelen genomen om onze ondernemers en kmo's te behoeden voor een dergelijke criminaliteit?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Cybercriminaliteit en telecommunicatie zijn een federale bevoegdheid, zoals u weet. De vorige Federale Regering heeft

het Centrum voor Cybersecurity België (CCB) opgericht. Ik heb met genoeg vastgesteld dat de huidige Federale Regering heeft beslist om dat centrum te versterken en ervoor te zorgen dat vooral kmo's, die jammer genoeg in hoofdzaak het slachtoffer zijn, worden gesensibiliseerd, geïnformeerd, dat er een loket wordt geopend. Dat lijkt me een goede zaak. Ik neem aan dat u niet verwacht dat we de federale bevoegdheden gaan betreden. We zijn inderdaad bevoegd voor de economie, maar niet voor cybercriminaliteit.

Als we het hebben over ondernemingen, dan moeten we ook zeggen dat het natuurlijk niet aan de overheid is om systemen te installeren. Het is in de eerste plaats een taak, een verantwoordelijkheid van de ondernemers, van de vrije beroepen, van ons allemaal om een beroep te doen op IT-consultants, op software-leveranciers en te proberen zich zo goed mogelijk te wapenen.

Wat we wel doen, wat collega Muyters wel doet in het kader van Economie, is het volgende. Wanneer men vaststelt dat bijzondere beveiligingsmaatregelen opleiding van personeel vergen, dat daar bijzondere omstandigheden mee gemoeid zijn – een telecombedrijf kan soms worden geconfronteerd met grotere uitdagingen dan een ander –, dan kan men daarvoor een beroep doen op de kmo-portefeuille, op de opleidingsportefeuille. Collega Muyters heeft ook via het Agentschap Innoveren & Ondernemen een algemene overheidsopdracht uitgeschreven waarop een beroep kan worden gedaan om informatieavonden te geven daaromtrent.

Ik denk persoonlijk dat het bijzonder belangrijk is dat iedereen die dat kan, proactief optreedt. Onze Vlaamse overheidsconfiguraties zijn gelukkig niet aangetast. Dat was een zeer agressieve malware: als die binnen was in één pc, dan besmette die het hele systeem in één keer, zonder dat er iets gebeurde. Ik heb vastgesteld dat ons agentschap zeer proactief is opgetreden. Het heeft al op vrijdag maatregelen genomen daaromtrent. Het is hout vasthouden, want niemand is wellicht honderd procent zeker.

De raad is natuurlijk: neem zelf voorzorgsmaatregelen. Dat is ook de taak van het federale centrum, maar het lijkt me ook de taak van iedereen. Update zelf tijdig het systeem, maak ook back-ups, open geen vermoedelijk kwalijke spam-mails. Het is een vluchtig medium. Iedereen moet zich ervoor hoeden te snel bijlagen te openen. In het algemeen moet men voorzichtig zijn. Ik denk dat dat de bijzondere boodschap is die we kunnen geven, maar we gaan natuurlijk niet in de plaats treden van de privéondernemingen en van de federale overheid.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Dank u wel. Het was natuurlijk ook niet mijn vraag om op te treden in naam van de private sector, maar ik denk dat sensibilisering zeer belangrijk is.

Ik stel vast dat het meer voorkomt dan algemeen bekend is via de media. Ik baseer me op gesprekken in de bedrijfswereld. Ik heb in de media ook een cijfer laten vallen: er wordt vermoed dat tussen de 20 en de 25 procent van de bedrijven geïmpacteerd zouden zijn, dat al zouden hebben meegemaakt. Dat zijn er relatief veel. Ik heb ook de bevestiging gekregen van IT-experten dat ik er niet ver naast zal zitten.

Nu, ik vond het toch confronterend dat er zo weinig cijfers ter beschikking zijn, dus ik geef u een voorzetje. Misschien moet Vlaanderen toch eens bekijken of er alsnog een mogelijkheid is om een onderzoek in te stellen naar het aantal bedrijven dat geïmpacteerd is. Dan kunnen we dat ook beter in kaart brengen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Toen ik het artikel las in De Tijd van uw collega, vond ik het eigenlijk ook erg dat men uiteindelijk had beslist om die som te

betalen. Ik ben zelf ook kmo'er geweest, ik kan begrijpen wat dat op dat ogenblik betekent, maar we hebben natuurlijk ook de Federal Computer Crime Unit (FCCU). Persoonlijk zou ik veeleer eerst die hebben gecontacteerd voor ik had betaald, om te zien wat zij opgeven.

U hebt echter wel een punt: we gaan naar een verdere digitalisering, naar een 'internet of things', met wagens die elektrisch zijn, met alle mogelijke software erin. Het risico wordt dus enkel maar groter. Minister-president, soms durven kmo's inderdaad een beetje slordig te zijn. Ook bepaalde ondernemingen gaan niet altijd rigoureuus om met het installeren van antispamsoftware.

Het is inderdaad geen Vlaamse bevoegdheid. Voor alle duidelijkheid, dit betreft een federale bevoegdheid, namelijk Binnenlandse Zaken. Maar ook al is dat zo, misschien is het wel goed om de werking van die FCCU wat meer te belichten, zodat men ziet wat die mensen doen en men daardoor misschien gemakkelijker naar hen belt – ze zijn trouwens ook regionaal verdeeld – vooraleer tot betaling over te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Het aantal cyberaanvallen neemt jaar na jaar toe. Er zijn al een paar schriftelijke vragen over gesteld, onder andere door de heer De Meulemeester, en cijfers beschikbaar. Het federale niveau heeft in 2015 actie ondernomen door het CCB op te richten, maar wij weten dat het CCB met acht mensen absoluut onderbemand is. Momenteel kunnen zij de zaken niet aan.

Minister-president, u zegt dat het een federale bevoegdheid is en dat u er eigenlijk niet veel aan kunt doen. Maar ik ondersteun de vraag van mevrouw Vanwesenbeeck met enkele suggesties. Ik hoop dat u er oor naar hebt.

Het is goed om de bestaande werking van het CCB bekend te maken bij onze Vlaamse bedrijven en kmo's. Zij kennen het CCB onvoldoende. Ik denk vooreerst aan een campagne om de cybersecuritykit die zij hebben ontwikkeld bekend te maken, maar ten tweede ook om de 'webinars' die zij organiseren te promoten bij de kmo's en de bedrijven. Er gebeurt veel, maar in Vlaanderen is het veel te weinig gekend.

Men zou ten derde op Vlaams niveau moeten bekijken hoe er incentives kunnen worden gegeven aan de kmo's die ethische hackers willen inhuren om te bekijken of hun systemen wel veilig zijn. We moeten die kmo's ondersteunen.

En ten slotte denk ik dat het goed is om eens te bekijken hoe het gesteld is met de veiligheid van de overheidswebsites. Het gaat niet alleen om kmo's en bedrijven. We moeten bekijken hoe we onze lokale besturen kunnen ondersteunen, want ook daar loopt heel wat mis.

Minister-president, bent u van plan om aan de slag te gaan met mijn suggesties? Het is absoluut mogelijk om vanuit Vlaanderen de kmo's maar ook de lokale overheden te ondersteunen.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, alles wordt verwacht van het Vlaamse niveau terwijl dat CCB nog maar net opgericht is en minister De Croo beslist heeft om het te versterken. Ik citeer zijn website letterlijk: "Het CCB krijgt de opdracht om zowel grootschalige als gerichte informatie- en sensibiliseringscampagnes op te zetten. Minister De Croo benadrukt daarbij het belang van de sensibilisering van kmo's. Zowat 45 procent van de cyberaanvallen op bedrijven gebeurt vandaag bij kmo's. Zij moeten beter geïnformeerd en gesensibiliseerd over hoe zich beter digitaal te beschermen." Hij zal daartoe bovendien een permanent meldpunt 24/7 openen. Ik hoop dat men niet vraagt dat er dubbelop

wordt gewerkt, dat Vlaanderen hetzelfde zou doen op een kleinere schaal. De expertise, de bevoegdheid, de middelen, de mensen zitten daar.

Wil minister De Croo met het Centrum voor Cybercriminaliteit zeggen: 'Wij zouden graag een beroep doen op het Vlaams overheidsagentschap omdat dat pas geeft op websites, op informatieavonden, opleidingssessies, noem maar op, om daar bekendheid aan te geven?' Ik denk dat wij dit heel graag zullen doen. Wij werken ook samen met het federale niveau in de Cyber Security Coalition, waar we expertise en informatie uitwisselen. Dat gaat dan vooral op overheidsniveau. Daar is helemaal geen bezwaar tegen, maar we kunnen niet dubbelop gaan werken, dubbele investeringen doen. Dit vergt zeer veel menskracht en middelen. Laat ons elk onze bevoegdheid uitoefenen.

Er is ook de responsabilisering van de lokale besturen. Het Agentschap Informatie Vlaanderen kan niet instaan voor de beveiliging van de lokale netwerken. Iedereen weet dat wij op Vlaams vlak bijzonder veel expertise hebben. Uitgerekend gisteren en vandaag congresseert het Interuniversitair Micro-elektronicacentrum (imec) in Antwerpen wereldwijd met vele honderden specialisten. Het is Vlaanderen dat wereldwijd de incryptiestandaard heeft ontwikkeld. Het is Vlaanderen dat in netwerkbeveiliging top van de wereld is. We hebben heel wat expertise in huis. Het is kwestie dat dit dan wordt getransfereerd via de IT-consultants en via de bedrijven. Wat Vlaanderen kan doen, is ondersteuning bieden met de kmo-portefeuille. Men kan steun inkopen en daar als kmo gebruik van maken. Minister Muyters heeft dat allemaal nog bijzonder vereenvoudigd. En er is bovendien de mogelijkheid om informatiesessies en dergelijke meer te geven.

Het probleem is zeer groot. Ik denk dat iedereen zijn verantwoordelijkheid moet opnemen. Elk niveau moet dat doen. Het federale niveau doet dat door de gepaste maatregelen te nemen om dat centrum te versterken: meer mensen, meer middelen en 24 op 24 en 7 op 7 open zijn. Vlaanderen biedt ondersteuningsmogelijkheden.

Ik herhaal dat iedereen supervoorzichtig moet zijn. Helaas is dit een waarschuwing die kan tellen, vermits wereldwijd tienduizenden bedrijven getroffen zijn. Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid nemen, updates van systemen en back-ups van bestanden maken, de computers niet open laten staan, voorzichtig zijn met het openen van mails, waarvan op het eerste gezicht lijkt dat ze verdacht zijn, enzovoort. Dan nog vrees ik dat je geen waterdicht systeem zult kunnen vinden. Als iedereen waakzaam is en meehelpt, kunnen we de schade beperken en vooral ook proactief optreden.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister-president, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Ik blijf erop hameren dat wat die sensibilisering betreft, daar een kans ligt om dit vanuit Vlaanderen te doen.

Als antwoord op uw vraag over die betaling, wil ik nog opmerken dat het net was omdat we niet goed geïnformeerd waren dat we niet wisten wat we moesten doen. Ik denk dat als Vlaanderen nog meer kan sensibiliseren en ondernemers kan informeren over wat ze wel en niet moeten doen, we die criminaliteit kunnen tegengaan. Nu weet ik als ondernemer dat je niet moet betalen, omdat het geen oplossing is en het de criminaliteit voedt. Ik vraag uw hulp om samen met mij naar de Vlaamse ondernemers te gaan en hun duidelijk de boodschap te brengen dat Vlaanderen er voor hen is en hen zal helpen, maar dat ze in geen geval moeten betalen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de garanties voor een goede werking van het Vlaams omgevingsloket voor alle gemeenten vanaf 1 juni 2017

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, sinds 23 februari moeten bouwaanvragen door architecten digitaal ingediend worden.

Sinds die datum is het leven van de Vlaamse architect er niet bepaald vrolijker op geworden. Als het plan van de architect af is, gaat hij naar dat loket, maar vaak loopt dat loket vast. Als het dan toch eventjes werkt en hij heeft meer dan 30 bijlagen, dan loopt het weer vast, want hij kan er slechts 30 uploaden. Als hij zijn bestandstype wil uploaden, wordt dat geweigerd, met de mededeling dat het een 'vectoriële pdf' moet zijn. Kortom, het is een hele poespas.

Gelukkig nadert de datum van 1 juni. Op die dag zijn we af van die digitale bouwaanvraag en krijgen we het omgevingsloket, dat eigenlijk al overal op 23 februari in werking had moeten zijn. Slechts in vijf gemeenten is dat vandaag ingevoerd, omdat ze geen uitstel hebben gevraagd. Vanaf 1 juni zal dat overal gebruikt moeten worden.

Gisteren ontving u een ingebrekestelling vanwege 560 architecten die naar mijn mening engelengeduld aan de dag hebben gelegd. Ze hebben lang afgewacht, ze hebben alle ellende erbij genomen omdat ze geloven in de historische verandering. Nu zeggen ze evenwel dat het genoeg is. Ze vrezen dat, rekening houdend met de geruchten rond het omgevingsloket, 1 juni een dramatische datum zal worden. Minister, hoe zal het lopen op 1 juni?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, we hebben al vaak over dit onderwerp van gedachten gewisseld. We moeten een duidelijk onderscheid maken tussen de digitale bouwaanvraag en het omgevingsloket. U weet dat de digitale bouwaanvraag een constructie is uit de vorige Vlaamse Regering, waarbij de toenmalige minister van Ruimtelijke Ordening de digitale bouwaanvraag geïntroduceerd heeft. Dat was een zeer goede zaak en dat werkte perfect. Op het moment dat alle architecten dat gingen gebruiken, liep het inderdaad vast. Er is al veel aan gewerkt om die capaciteit te vergroten. Ondertussen zijn er in april 4000 digitale dossiers ingediend. In het eerste deel van mei zaten we aan 2000 dossiers. We doen er alles aan om dat zo goed mogelijk te laten verlopen.

Nu, vanaf 1 juni wordt dat inderdaad het omgevingsloket. Op dit moment zijn er op dat vlak wel wat zorgen. Het gaat dan niet over de capaciteit, wel vooral over de performantie. Op dit moment wordt met man en macht gewerkt om die te verbeteren. Het is eigenlijk een proefomgeving waarin zaken kunnen worden uitgetest. Vandaag hebben we samengezeten met verschillende mensen die daarmee bezig zijn, om alles nog eens goed op te lijsten en de zaken duidelijk te stellen.

We hebben ook al vaak overlegd met de architecten, met het Netwerk Architecten Vlaanderen (NAV), maar ook met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) en de IT-dienstenleverancier, die is aangesteld om dat allemaal in goede banen te leiden. Uit het overleg kwam de vraag van de nationale architectenvereniging om te zorgen voor een overmachtsregeling om, in het geval dat het niet goed zou functioneren, terug te kunnen vallen op een back-up. Zo'n nieuw informaticasysteem kan altijd problemen met zich mee brengen. Vorige vrijdag werd op de Vlaamse Regering een overmachtsregeling geagendeerd, niet om de digitalisering te

ondermijnen, maar ingeval van problemen het mogelijk te maken analoog in te dienen en ook naar een termijnverlenging te gaan. Dat is trouwens ook al in het parlement aan bod gekomen.

Ik heb alle begrip voor de frustraties op het terrein. We zullen er alles aan doen om alles zo goed mogelijk te laten verlopen.

Axel Ronse (N-VA): Minister, NAV heeft gisteren ook bekendgemaakt dat 95 procent van de architecten die al van de omgevingsvergunning gebruik hebben gemaakt – ongeveer één vijfde van alle architecten, wat veel is, want het werkt nog maar in vijf gemeenten – er vandaag ernstige problemen mee hebben. Als ik u goed heb beluisterd, vrees ik dat de overmachtsregeling de volgende maanden veeleer de norm dan de uitzondering zal worden. Ik vrees dat we in een permanente staat van overmacht zullen zitten, ondanks het feit dat ikzelf en een aantal andere collega's commissievergadering na commissievergadering vragen om informatie over de stand van zaken van het hele geval. Alle spelers werden uitgenodigd. Het gaat ook over meer dan zuiver softwarematige problemen. Het gaat over ruis op de communicatie, communicatie over de definitie van het bestands-type, het aantal bijlagen dat mag worden ingediend. Het gaat over zoveel meer.

Minister, zal die overmachtsregeling de norm worden, dan wel de uitzondering?

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Voorzitter, die omgevingsvergunning en de problemen met de digitale bouwvergunningsaanvraag, dat zijn bezorgdheden van ons allemaal. Over de omgevingsvergunning heb ik al verscheidene malen gewaarschuwd. Iedereen hier zei dat die vergunning een zeer goede zaak is, een revolutie in het vergunningenlandschap. Dat is het ook en zal het ook blijven. Maar het zal inspanningen vragen van ons allemaal.

Ik ga er ook van uit dat het loket voor de omgevingsvergunning zo goed mogelijk zal functioneren. Er zijn kinderziektes bij een IT-aanpassing. Samen met u, collega Ronse, constateer ik jammer genoeg dat er blijkbaar geen IT-aanpassingen kunnen worden gelanceerd zonder dat er iets uitvalt of dat er kinderziektes zijn. Ik denk echter dat het de plicht is van ons allemaal om dat tot een minimum te herleiden. En dan denk ik dat die overmachtsregeling er sowieso moet zijn om ervoor te zorgen dat vergunningen aangevraagd kunnen worden. Maar ik denk dat we er allemaal van overtuigd zijn dat het loket zo snel en zo goed mogelijk moet functioneren.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Op de eerste plaats wil ik zeggen dat ik de zorgen en bekommernissen van de architecten volkomen deel. Er zijn heel wat problemen, zowel bij de digitale bouwaanvraag (DBA) als bij het omgevingsloket.

Mijn gemeente is een van de weinige die op 23 februari is ingestapt in het systeem van het omgevingsloket. Het werkt, maar het werkt lang niet feilloos. Wat dat betreft, moet ik aangeven dat sinds september 2016 steeds werd aangegeven dat het digitale omgevingsloket een performant systeem zal zijn. Nu verneem ik dat het hoofd van de administratie zegt dat men vermoedt dat tal van risico's bestaan, dat het systeem van het omgevingsloket per 1 juni 2017 niet de noodzakelijke performantie en niet de noodzakelijke stabiliteit zal hebben.

Minister, ik denk dat u dringend toch eens een hartig woordje moet spreken met de administratie. Waarom zou het eerst wel lukken en kondigt men nu, drie weken voor datum, aan dat het niet zal lukken? Minister, desgevallend stel ik voor dat er een turbomanager of een noodambtenaar wordt aangeduid om ervoor

te zorgen dat we in het jaar 2017 toch eindelijk kunnen spreken van een feilloos en performant digitaliseringsloket.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, het is inderdaad al een paar keer een terugkerende saga. Ik wil er toch op wijzen dat 1 juni een datum is die we in grote consensus in dit parlement hebben geaccepteerd. Het is een uitgestelde datum, want de inwerkingtreding was gepland voor 23 februari. Dat het niet kon op 23 februari met de bouwaanvraag, blijkt in eerste instantie het gevolg te zijn van beslissingen van uw voorganger, die blijkbaar bij het opmaken van de bestekken en het doen van de aanbestedingen, vergeten is om op te merken dat er 4000 aanvragen per maand moesten worden verwerkt en al blij was als er een paar goed passeerden.

Wat het omgevingsloket betreft, zitten we nu toch wel in hetzelfde straatje. Ik hoor van burgemeesters dat er gisteren nog vormingssessies voor hun ambtenaren zijn geweest waar ze twee uur lang naar een draaiend molentje op hun scherm hebben zitten kijken. Dus het lukt niet. Het is niet klaar, het is slecht voorbereid, het is niet georganiseerd en het is wat dienstverlening betreft schabouwelijk.

Minister, vandaar mijn simpele vraag: is het misschien geen tijd om vandaag, veertien dagen voor het door iedereen zou moeten worden gebruikt, zeer dringend niet alleen maar noodmaatregelen te nemen, maar opnieuw uit te stellen, zodat het geen aanslepende chaos begint te worden, maar goed kan gebeuren. Ik ben in elk geval vragende partij, net zoals voor een grondig onderzoek naar wat hier allemaal fout is gelopen. Het is niet alleen maar een probleem van softwaresystemen. Dit kan eigenlijk niet in een overheid die zichzelf performant wil noemen.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, al meer dan een jaar krijgt u signalen dat het niet goed loopt met de platformen voor de digitale bouwaanvraag en de omgevingsvergunning. Telkens in de commissie – en we hebben er over de partijgrenzen heen over gepraat – zei u dat het wel in orde zou komen, dat het om kinderziekten ging.

Intussen nadert de deadline van 1 juni en blijkt er op het terrein niets anders dan chaos te zijn. Ik heb vanochtend nog een mail van een schepen gekregen die zei dat een openbaar onderzoek niet werd opgestart, gewoonweg omdat de vraag niet tot bij hen was gekomen.

We hebben dat hobbelige parcours over grenzen van meerderheid en oppositie heen met de mantel der liefde bedekt, minister – dat heb ik vorige keer ook gezegd – maar nu geloven we u niet meer als u zegt dat het in orde komt.

Minister, daarom stellen we u twee dingen voor. Stel de deadline van 1 juni uit en ga in overleg met de VVSG, de VVP en het Netwerk Architecten Vlaanderen voor een haalbare datum voor de inwerkingtreding van het omgevingsloket. Ga op zoek naar de structurele oorzaak van dit geknoei. Minister, dit gaat niet om kinderziekten, dit heeft een diepere oorzaak die de kop zal blijven opsteken als u dit niet aanpakt. Neem dus uw volle verantwoordelijkheid, minister, want op dit ogenblik worden de hele politiek, de overheid, de ambtenaren en de lokale besturen belachelijk gemaakt in de ogen van burgers, architecten en ondernemers.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, uit alle betogen en uit dat van mezelf blijkt dat iedereen dezelfde bezorgdheid deelt. Het systeem moet werken en

moet performant zijn. Er wordt ook met man en macht aan gewerkt. Wie doet uitschijnen dat er geen overleg zou zijn en zegt dat we met de VVSG, de VVP, de architecten, de lokale besturen enzovoort rond de tafel moeten gaan zitten: wel, dat gebeurt permanent. Er zijn permanent overlegmomenten, waar vanuit het veld, vanuit de architecten, zaken worden aangegeven om het omgevingsloket beter te laten functioneren. Dat gebeurt dus. Het wordt systematisch verbeterd. Ook de ervaring van gemeenten die er al mee werken, wordt meegenomen. Er wordt heel hard aan gewerkt. Er is ook een expertengroep met mensen uit het veld die vaak een analyse maken en mee zoeken naar oplossingen.

De omgevingsvergunning is een belangrijke vereenvoudiging voor wie een vergunning moet aanvragen, en de digitalisering maakt er onderdeel van uit. Omdat we inderdaad niet kunnen uitsluiten dat er zich op het terrein problemen kunnen voordoen, hebben we ervoor gekozen om de overmachtregeling op de Vlaamse Regering te agenderen. Collega Ronse, het is uiteraard niet onze bedoeling dat die overmachtregeling de regel zal worden. We zullen er alles aan blijven doen om dat zo goed mogelijk te laten verlopen.

We hebben vanuit onze diensten inderdaad altijd signalen gekregen dat het systeem zou functioneren. Ik was verrast toen ik heel recent een brief kreeg van de secretaris-generaal, die zegt daaraan te twifelen. Ik heb toen uiteraard de secretaris-generaal direct bij mij geroepen om alles nog eens op een rijtje te zetten, samen met de mensen die daar op het veld mee bezig zijn. We blijven daar heel hard aan werken.

Collega Tobback, de hele operatie is ook uitbesteed – dat zit ook in het raamcontract van de Vlaamse overheid – aan de dienstleverancier die dat op het terrein goed moet laten functioneren. We blijven dat goed opvolgen, we zullen dat niet loslaten, want het is ook een bezorgdheid van mezelf en van iedereen hier in het halfroond dat dit goed en performant moet werken. Ook ik ben er uiteraard niet tevreden mee dat het op het terrein niet zo is, maar we proberen binnen de mogelijkheden die we hebben, daar zo goed mogelijk een oplossing voor te bieden.

Axel Ronse (N-VA): Ik blijf wat op mijn honger zitten. Ik ben eigenlijk bijzonder ontgoocheld in de antwoorden. Iedere keer horen we: 'Ik was verrast, opnieuw heeft de administratie mij laten weten dat het dan toch niet zou werken.' Dat is een discussie die al sinds de kerstperiode aansleept. Telkens opnieuw hebben we hier hetzelfde debat over. Godzijdank bestaat er zoiets als cybercriminaliteit, want dat was de reden waarom we in de kerstperiode een amendement op het decreet hebben ingediend en gezegd: 'Stel dat door een cyberaanval het systeem plat ligt, wat dan met de periodes en de termijnen?' We hebben de mogelijkheid gecreëerd dat de regering via dat amendement in een uitzondering kan voorzien. We zien nu dat dat de 'deus ex machina' is voor het falende loket.

Minister, ik vrees ervoor dat dat echt wel de norm zal worden. Ik blijf ervoor pleiten om onmiddellijk een soort van crisiscel op te starten met alle betrokkenen om dat spel eindelijk op de rails te krijgen in plaats van dat gepingpong tussen u en de administratie, want daar is niemand bij gebaat. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de Limburgse Noord-Zuidverbinding**ACTUELE VRAAG van Lies Jans aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een nieuw tracé voor een vlotte ontsluiting van Limburg na de vernietiging door de Raad van State van het MER en het GRUP voor de Limburgse Noord-Zuidverbinding**

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): De belangrijkste dossiers staan altijd op het einde van de agenda. Minister, vorige week was niet zo een positieve dag voor de mobiliteit in Limburg. De Raad van State heeft, zoals u allicht wel weet, een negatieve beslissing genomen waardoor we vandaag terug naar af zijn. Op zich is dat geen goed verhaal, niet voor de geloofwaardigheid van de politiek maar vooral niet voor de tienduizenden Limburgers die dag in dag uit in de file staan en die snakken naar een oplossing.

Vorige legislatuur werd hard gewerkt aan een draagvlak, werd er gekozen voor een omleidingsweg en werd al het mogelijke gedaan om dat draagvlak om te zetten in concrete acties. De vorige regering en ook deze regering hebben alles op alles gezet om die omleidingsweg te realiseren. Maar helaas, door protest van enkelen is dat nu tenietgedaan.

Ik denk dat we vandaag dat draagvlak niet kwijt zijn. Ongeveer 170.000 Limburgers, maar ook de werkgeversorganisaties en de werknemersorganisaties hebben zich gebundeld in een Open Platform Limburg, waarbij ze zeggen dat ze een krachtadig beleid willen en willen dat absoluut alles op alles wordt gezet zodat die omleidingsweg gerealiseerd wordt.

We staan nu waar we staan, maar het is belangrijk dat we unaniem verder aan die kar trekken, en dat is die omleidingsweg proberen te realiseren, desnoods met het decreet Complexe Projecten. Ik vraag u heel duidelijk: staat u met deze regering nog unaniem achter het tracé van de omleidingsweg? Welke timing kunt u geven betreffende het decreet Complexe Projecten om toch enige vooruitgang te zien in dit dossier?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): Minister, vrijdag was een zwarte dag. We hebben daarnet al de vernietiging door de Raad van State van het GRUP Zeehavengebied Antwerpen gehad. We hebben ook de vernietiging van het GRUP Noord-Zuidverbinding Limburg en de MER. Dat kwam niet als een totale verrassing aan. Ik denk dat dat voor iedereen hier, zeker voor degenen die het dossier volgen, en zeker ook voor u, minister, zeker geen verrassing was. Al op het ogenblik van de indiening van het verzoekschrift tot vernietiging wisten we dat er problemen waren, zoals foute kaarten en procedures die niet volgens de geldende Europese richtlijnen werden gevolgd.

Het gaat om een aantal knelpunten die we kennen en waarop we met de nieuwe procedure helaas geen antwoord hebben kunnen bieden. Het resultaat is voor een tweede keer weeral de vernietiging van het GRUP en van het plan-MER.

Wat voor ons en voor alle Limburgers belangrijk is, is een oplossing voor het decennialange probleem van de Noord-Zuidverbinding. Dat is een belangrijke economische ader en we willen daar allemaal een oplossing voor. Het is echter belangrijk dat we nu een oplossing kiezen die procedureel en juridisch sluitend is. We moeten zeker weten dat de volgende stappen die moeten worden gezet

correct zullen verlopen en dat met betrekking tot dit dossier eindelijk eens knopen zullen worden doorgehakt die effectief tot een realisatie van de Noord-Zuidverbinding leiden.

Minister, gezien de problemen die er in het verleden zijn geweest met foute kaarten, foute interpretaties en foute procedures vraag ik me af welke stappen nu kunnen worden gezet om op een goede wijze een oplossing voor de Noord-Zuidverbinding te vinden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, ik denk dat iedereen een snelle oplossing wil voor de Noord-Zuidverbinding. We zitten nu met de vernietiging door de Raad van State. We hadden dit al enigszins zien aankomen. Het verslag van de auditeur ging eigenlijk al die richting uit. Op dat ogenblik heeft de Vlaamse Regering een piste uitgetekend die we later zouden kunnen bewandelen. We hebben toen afgesproken dat we het decreet Complexe Projecten zouden toepassen.

Dit betekent dat alles op het vlak van de bestemmingswijzigingen en vergunningen geïntegreerd kan verlopen. Er is een ruim draagvlak en we kunnen van in het begin alle organisaties en betrokken actoren rond de tafel brengen om alle alternatieven te bekijken. Dan kunnen ook de belangrijke beslissingen worden genomen. Op dat ogenblik wordt alles vastgeklemd en kan de procedure sneller worden ingezet. Het is dan mogelijk de Vlaamse Regering zeer snel een startbeslissing voor te leggen.

Wat de complexe projecten betreft, zullen we er alles aan doen dit snel vooruit te laten gaan. De Vlaamse Regering heeft tevens afgesproken dat minister Weyts ondertussen de nodige mobiliteitsmaatregelen zal nemen. Hij zal de maatregelen die op het terrein mogelijk zijn verder uitrollen in Limburg. Dit is de aanpak die we in de Vlaamse Regering hebben afgesproken. We staan hier allemaal achter en we zullen er alles aan doen om dit goed en vlot te laten verlopen.

Rob Beenders (sp.a): Minister, ik dank u voor uw kort en bondig, maar ook duidelijk antwoord. U wilt voluit gaan voor een oplossing in Limburg. Ik heb die omleidingsweg, waarvoor toch een groot draagvlak bestaat, echter eens op de bewuste Vlaamse boskaart gelegd waarvoor momenteel een openbaar onderzoek loopt. Helaas kom ik tot de conclusie dat een aantal gebieden die na het openbaar onderzoek beschermd bos zouden kunnen worden in de bufferzones voor de omleidingsweg liggen. Wie goed kijkt, ziet zelfs dat een aantal zones op de omleidingsweg zelf liggen.

Ik vrees dat u snelheid wilt maken en een oplossing wilt vinden voor de mobiliteitsproblemen in Limburg en voor de Noord-Zuidverbinding, maar dat u al een volgend probleem creëert. Hoe rijmt u de Vlaamse boskaart, waarvoor het openbaar onderzoek momenteel loopt, met de omleidingsweg, waarvoor in Limburg een zeer breed draagvlak bestaat. Dreigen we niet opnieuw in een fiasco terecht te komen?

Lies Jans (N-VA): Minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. We zullen het decreet betreffende complexe projecten volgen. Dit lijkt me zeer belangrijk. Met dit decreet kunnen sneller vooruit gaan, want we kunnen namelijk alle vergunningen en procedures bundelen. In dit verband is het draagvlak en het overleg met alle betrokken partners echter ook belangrijk. Het is belangrijk dat we op dat ogenblik opnieuw alle alternatieven moeten onderzoeken. Ik houd mijn hart vast. Ik beweer niet dat het tot nu een kwestie van kwade wil was, maar ik hoop alleszins dat met betrekking tot het decreet betreffende complexe projecten alle procedures zullen worden gevolgd en dat de juiste kaarten zullen worden gebruikt. We moeten dat decreet op een grondige wijze en met de steun van iedereen kunnen toepassen.

Dat gaat ook niet snel. We moeten elkaar geen blaasjes wijsmaken. Ook de toepassing van het decreet betreffende complexe projecten duurt enkele jaren. Om die reden is het heel belangrijk dat we op korte termijn maatregelen nemen voor de mensen die iedere dag in de file staan. Ik ben dan ook blij dat minister Weyts nu al de nodige investeringen zal doen om het huidige fileleed wat op te lossen.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Mevrouw Jans, we moeten niet doen alsof de Raad van State dit heeft vernietiging vanwege een foute kaart. Wie het arrest ten gronde leest, merkt dat er een veel uitgebreider motivering voor de vernietiging instaat dan het gebruik van een foute kaart.

We hebben het decreet Complexe Projecten in het leven geroepen nadat we er kamerbreed van overtuigd waren dat een aantal zaken robuuster moesten worden aangepakt. De omgevingsvergunning maakte trouwens ook deel uit van die aanbevelingen, maar dit terzijde.

Het decreet Complexe Projecten is er vandaag. We moeten het dan ook gebruiken, minister. Het is goed dat u zo snel mogelijk initiatief neemt voor een startbeslissing. Wat ons betreft, mag dat decreet Complexe Projecten nog wat worden verstevigd. Waar vandaag het projectbesluit wordt goedgekeurd door een gemeenteraad op lokaal niveau en door een provincieraad op provinciaal niveau, wordt dat op Vlaams niveau goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Wat ons betreft, mag dat rustig ook naar het Vlaams Parlement komen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Ik sluit daarbij aan. Collega's, de grootste bedreiging voor de democratie is de machteloze politiek. Als je in een dergelijk dossier, waarvan iedereen de obstakels kent, toch nog struikelt, met alle knowhow die wij hebben in onze administraties, is dat absoluut funest voor onze geloofwaardigheid.

Minister, we moeten nu gaan voor die procedure Complexe Projecten met een decretale validatie, wat eigenlijk wil zeggen: inspraak in het begin van de procedure en nadien een Vlaamse Regering, maar zeker ook een Vlaams Parlement, dat daarin het laatste woord heeft, net om misbruik van procedures te voorkomen. Ik zou daarin niet te veel nieuwigheden doorvoeren.

Ik hoor sommigen luidop denken over een intendant. We weten waar de tegenstand zit: bij de Limburgse Milieukoepel. Maar dat is het 'talibandenken', dat gaan we toch niet oplossen met een eventuele intendant.

We moeten nu onze beste mensen hierop zetten, want dit is echt een punt van geloofwaardigheid, dat verder kijkt dan alleen maar de collega's die moeten worden gekozen in Limburg.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Het debat is hier inderdaad al vaker gevoerd. Het is een groot probleem. Limburg verdient beter. We verdienen een oplossing.

Maar wat ik niet begrijp, is dat we eigenlijk al heel lang weten dat die omleidingsweg problematisch is, dat er heel wat procedures in de weg staan en dat jullie toch mordicus blijven vasthouden aan die omleidingsweg.

Als we, zoals een aantal jaren geleden naar voren werd geschoven door de grote partijen, hadden gekozen voor de tunnel, reden we nu al lang gezwind door de tunnel. Maar ik heb dat al vaker gezegd en ik vind het jammer dat ik het moet blijven herhalen.

Ik wil mij positief opstellen. Ik ben blij te horen dat het project onder het decreet Complexe Projecten kan vallen. Maar ik begrijp dat dit dan wel een all-inbenadering betekent, met inspraak, met het horen van diverse partijen. Dat wil dus ook zeggen dat alles opnieuw op tafel kan komen, ook eventueel de tunnel. Ik zeg niet dat het dat per se moet worden, al is het wel een persoonlijke voorkeur, maar wel dat het opnieuw op tafel moet komen.

Bent u dus bereid om die piste opnieuw boven water te laten komen? Of zegt u op voorhand, zoals ik hier van mijn collega's hoor: van die tunnel kan zeker geen sprake zijn, we moeten mordicus blijven vasthouden aan die omleidingsweg?

Minister Joke Schauvliege: Collega Beenders, ik ben er niet zeker van dat ik u wel goed heb gehoord. Ik ben ook wat in de war. Heb ik u nu echt horen zeggen dat u vindt dat wij er op de kaart van de meest waardevolle zonevreemde bossen eigenlijk een deel moeten uithalen, terwijl ik een aantal weken geleden hier op het spreekgestoelte ben aangevallen door uw collega Tobback over het feit dat er veel te weinig bossen op die kaart staan? (*Opmerkingen van Bruno Tobback en Rob Beenders*)

Heb ik dat goed gehoord, dat dat uw vraag is, dat wij die bossen van die kaart moet halen? Dan neem ik daar akte van. (*Applaus bij N-VA en CD&V*)

En dan kan ik alleen maar vaststellen wat voor een tegenstrijdige verklaringen hier in het parlement door uw partij worden afgelegd.

U weet maar al te goed dat de boskaart – we zitten nu in een andere discussie, maar ik kom natuurlijk direct terug op de Noord-Zuidverbinding – natuurlijk is aangenomen op basis van de criteria die zijn vastgelegd en dat dat daar volledig aan voldoet, maar dat er ook heel uitdrukkelijk in staat dat van die kaart kan worden afgeweken wanneer er projecten van algemeen belang zijn. En uiteraard is de Noord-Zuidverbinding een project van algemeen belang.

En dan terug naar de essentie, de Noord-Zuid. De vraag is: hoe gaat dat nu in zijn werk? Hou ik vast aan het traject zoals het destijds is afgesproken? Als je dat decreet Complexe Projecten opstart, weeg je natuurlijk alle alternatieven en ook de milieueffecten daarvan opnieuw af. Maar het is de intentie van deze Vlaamse Regering om een snelle, goede doorstart te nemen. We zullen dus heel snel die startbeslissing nemen.

Er is inderdaad in de Vlaamse Regering afgesproken dat de piste van de decretale validatie, waar u naar verwijst, collega Keulen, eventueel ook een optie is om de zaken op die manier te versnellen en het draagvlak te vergroten. Ik begrijp dat er, met uitzondering van een aantal partijen hier in het halfrond, een brede vraag is om heel snel vooruit te gaan met dit dossier.

Het klopt niet, collega Jans, dat het vanwege een fout in de kaart is dat dit nu vernietigd wordt. Ik daag u uit om het arrest goed te lezen. Er zijn tal van zaken die daarin zijn aangehaald, en de argumenten van de Limburgse milieukoepel zijn inderdaad aangegrepen om alles terug naar af te sturen. We zullen er ook alles aan doen om zo veel mogelijk actoren die ook achter dit project staan, en ook anderen, zo veel als mogelijk van in het begin te betrekken. Maar het is de bedoeling dat we daar vooruit mee gaan en dat we ook oplossingen vinden op het terrein. En uiteraard zullen we er alles aan doen om dat op een zo snel en efficiënt mogelijke manier te laten verlopen.

Rob Beenders (sp.a): Bedankt voor uw antwoord, minister. Ik heb eigenlijk hetzelfde gezegd als collega Tobback enkele weken geleden: helemaal voor een boskaart, maar dan moet ze wel logisch zijn samengesteld. Als we dan alles op alles willen zetten om projecten te realiseren, zoals de Noord-Zuid in Limburg, is

het toch compleet onlogisch als je op een boskaart in openbaar onderzoek gebieden ziet staan waar die omleidingsweg moet liggen. Mensen snappen dat niet. Mensen begrijpen dat niet. Dat maakt het voor dergelijke projecten alleen maar moeilijker om uit te voeren. Dat is wat ik gezegd heb. U mag uw riedeltje blijven herhalen over die boskaart, geen enkel probleem. Kijk straks eens naar tv, lees de krant eens, en u zult de onlogica van die boskaart niet alleen van ons horen, maar ook van heel wat andere mensen. Dat was mijn betoog, niets meer en niets minder.

Sp.a is duidelijk: wij willen resoluut voor die omleidingsweg gaan, liever vandaag dan morgen. Maar creëer er alstublieft geen nieuwe obstakels bij. Het project is al moeilijk genoeg. Ga voor resultaat. Sla de hand aan de ploeg en zorg dat die schop ook in Limburg in de grond gaat. Dat is de oproep die wij doen, niets meer en niets minder. (*Applaus bij sp.a*)

Lies Jans (N-VA): Collega's, ik heb het arrest zeer grondig gelezen. Het ontbreken van een VEN-kaart was wel een van de drie middelen. Maar inderdaad, fundamenteeler was de beslissing van de Raad van State, waarin ze zeggen dat de Europese richtlijn, de Habitatrichtlijn, en onze eigen regelgeving, het Natuurdecreet, niet gevolgd zijn, en dat de procedures niet correct gevolgd zijn, vandaar ook mijn oproep. We starten met het decreet Complexe Projecten. Dat is heel belangrijk, maar we moeten dat dan ook op een goede manier doen. Dan ben ik heel tevreden, minister, dat u zegt: 'We gaan dat op een correcte manier doen, we gaan alle alternatieven onderzoeken en de verschillende alternatieven naast elkaar leggen en weerleggen op basis van correcte gegevens.' Dat is wat wij belangrijk vinden: op een correcte en snelle manier zorgen voor een oplossing voor de Noord-Zuid. Of daar nu een decretale validatie voor nodig is of niet, daar kunnen we nog wel een boompje over opzetten. Wat voor ons het belangrijkste is, is dat inderdaad die startbeslissing rond het decreet Complexe Projecten voor de Noord-Zuid in Limburg genomen wordt. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen, onder de echt deskundige leiding van voorzitter Peumans, op woensdag 24 mei 2017 om 14 uur.

Om u te danken voor uw medewerking, heb ik wat pralines uit de regio klaargelegd. Ze zijn gemaakt van geuze, maar er zit geen alcohol in, dus maak u geen illusies. Maar ik dacht dat het ook wel eens iets anders mocht zijn dan alleen maar Limburgse vlaaien. Ik dank u. (*Applaus*)

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.10 uur.